

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

►B

DIREKTIVA VIJEĆA 92/23/EEZ

od 31. ožujka 1992.

o gumama za motorna vozila i njihove prikolice i o njihovoj ugradbi

(SL L 129, 14.5.1992., str. 95)

Promijenila:

Službeni list

	br.	stranica	datum
--	-----	----------	-------

► **M1** Direktiva 2001/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. L 211 25 4.8.2001

► **M2** Direktiva Komisije 2005/11/EZ od 16. veljače 2005. L 46 42 17.2.2005

Promijenila:

► **A1** Akt o pristupanju Austrije, Švedske i Finske C 241 21 29.8.1994

▼B**DIREKTIVA VIJEĆA 92/23/EEZ****od 31. ožujka 1992.****o gumama za motorna vozila i njihove prikolice i o njihovoj
ugradbi**

VIJEĆE EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomске Zajednice, a posebno njegov članak 100.a,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,u suradnji s Europskim parlamentom ⁽²⁾,uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i socijalnog odbora ⁽³⁾,

budući da treba donijeti mjere kako bi se postupno uspostavilo unutarnje tržište tijekom razdoblja koje istječe 31. prosinca 1992.; budući da unutarnje tržište obuhvaća entitet bez unutarnjih granica unutar kojeg se jamči slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala;

budući da će metoda cijelokupnog uskladivanja biti ključna za potpuno postizanje jedinstvenog tržišta;

budući da će se ta metoda morati koristiti u vrijeme revizije cijelog postupka ►M1 EZ homologacije tipa ▲, uzimajući u obzir duh Rezolucije Vijeća od 7. svibnja 1985. o novom pristupu pitanju tehničkog uskladjenja i standardizacije;

budući da se tehnički zahtjevi koje moraju zadovoljiti motorna vozila i njihove prikolice u skladu s nacionalnim pravom odnose, među ostalim, na pneumatske gume;

budući da se ti zahtjevi razlikuju od jedne države članice do druge; budući da je stoga nužno da sve države članice donešu iste zahtjeve bilo povrh ili umjesto postojećih propisa kako bi se omogućilo da se postupak ►M1 EZ homologacije tipa ▲ koji je predmet Direktive Vijeća 70/156/EEZ od 6. veljače 1970. o uskladivanju zakonodavstava država članica u odnosu na homologaciju tipa motornih vozila i njihovih prikolica ⁽⁴⁾, kako je zadnje izmijenjena Direktivom 87/403/EEZ ⁽⁵⁾, uvede s obzirom na svaki tip vozila;

budući da se propisima o gumama trebaju odrediti opći zahtjevi ne samo o značajkama guma, već i zahtjevi o opremi vozila i njihovih prikolica vezano uz gume;

budući da se shodno tome treba utvrditi opći postupak za dodjeljivanje oznake EEZ svakom tipu gume koji zadovoljava opće značajke i ispitne zahtjeve, dok se na razini Zajednice, kako bi se osiguralo slobodno kretanje guma, sukladnost guma s općim zahtjevima osigurava označivanjem svake gume oznakom EEZ, koja je proizvođaču dodijeljena u skladu s gore spomenutim postupkom; budući da sve države članice

⁽¹⁾ SL C 95, 12.4.1990., str. 101.⁽²⁾ SL C 284, 12.11.1990., str. 81. i Odluka od 12.2.1992. (još nije objavljena u Službenom listu).⁽³⁾ SL C 225, 10.9.1990., str. 9.⁽⁴⁾ SL L 42, 23.2.1970., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 220, 8.8.1987., str. 44.

▼B

mogu provesti kontrolu u svakom trenutku kako bi provjerile sukladnost guma s općim zahtjevima; budući da u slučaju izjave o nesukladnosti države članice trebaju poduzeti mjere za osiguranje sukladnosti guma sa zahtjevima; budući da te mjere mogu rezultirati povlačenjem spomenute oznake EEZ;

budući da je poželjno da se u obzir uzmu tehnički zahtjevi koje je usvojila Gospodarska komisija UN-a za Europu u svom Pravilniku br. 30 („Jedinstvene odredbe za homologaciju pneumatskih guma za motorna vozila i njihove prikolice”), kako je izmijenjen⁽¹⁾, i u Pravilniku br. 54 („Jedinstvene odredbe za homologaciju pneumatskih guma za trgovačka vozila i njihove prikolice“)⁽²⁾ i u Pravilniku br. 64 („Jedinstvene odredbe za homologaciju vozila opremljenih rezervnim kotačima/gumama za privremenu uporabu“)⁽³⁾, koji su priloženi Sporazumu od 20. ožujka 1958. o donošenju jedinstvenih uvjeta za homologaciju i uzajamno priznavanje homologacije za opremu i dijelove motornih vozila;

budući da usklađivanje nacionalnih zakonodavstava vezano uz motorna vozila povlači za sobom uzajamno priznavanje provjera država članica koje svaka od njih provodi na temelju općih zahtjeva,

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

U smislu ove Direktive:

▼M1

— „guma“ je svaka nova guma uključujući i zimske gume s rupama za čavle, kao izvorna ili zamjenska oprema, koja je namijenjena ugradbi na vozila na koja se odnosi Direktiva 70/156/EEZ. Ova se definicija ne odnosi na zimske gume s čavlima;

▼B

— „vozilo“ znači svako vozilo na koje se primjenjuje Direktiva Vijeća 70/156/EEZ;

— „proizvođač“ znači svaki nositelj trgovačkog naziva ili oznake vozila ili guma.

▼M1

Članak 1.a

1. Zahtjevi određeni u Prilogu V. primjenjuju se na gume namijenjene ugradbi u vozila koja su prvi put uporabljena 1. listopada 1980. ili kasnije.

2. Zahtjevi određeni u Prilogu V. ne primjenjuju se na:

(a) gume brzinske kategorije manje od 80 km/h;

(¹) Dokument Gospodarske komisije za Europu E/ECE/324 (E3/ECE/TRANS/505) REV 1 - ADD 29, 1.4.1975. i njegove izmjene 01, 02 i dopune.

(²) Dokument Gospodarske komisije za Europu E/ECE/324 (E/ECE/TRANS/505) REV 1 - ADD 53 i dopune.

(³) Dokument Gospodarske komisije za Europu E/ECE/324 (E/ECE/TRANS/505) REV 1 - ADD 63 i dopune.

▼M1

- (b) gume čiji nazivni promjer naplatka ne prelazi 254 mm (ili oznaka 10) ili je 635 mm i veći (oznaka 25);
- (c) zamjenske gume za privremenu uporabu tipa T prema definiciji u 2.3.6. Priloga II.;
- (d) gume namijenjene samo za ugradbu na vozila prvi put registrirana prije 1. listopada 1980.

Članak 2.

1. Države članice dodjeljuju EZ homologaciju tipa pod uvjetima određenima u Prilogu I. svim tipovima guma koje ispunjavaju zahtjeve iz Priloga II. i dodjeljuju im broj homologacije kako je određeno u Prilogu I.
2. Države članice dodjeljuju EZ homologaciju tipa pod uvjetima određenima u Prilogu I. svim tipovima guma koje ispunjavaju zahtjeve iz Priloga V. i dodjeljuju im broj homologacije kako je određeno u Prilogu I.
3. Države članice dodjeljuju EZ homologaciju tipa svim vozilima s obzirom na njihove gume pod uvjetima određenima u Prilogu III. kada te gume (uključujući zamjenske gume kada je to primjerno) ispunjavaju zahtjeve iz Priloga II. i zahtjeve o vozilima odredene u Prilogu IV. i dodjeljuju takvim vozilima broj homologacije kako je određeno u Prilogu III.

▼B*Članak 3.*

Homologacijsko tijelo države članice u roku mjesec dana od dodjeljivanja ili odbijanja ►M1 EZ homologacije tipa ▲ ili vozila, šalje presliku odgovarajućeg certifikata, obrasci kojeg su navedeni u dodatcima Prilogu I. i Prilogu III., drugim državama članicama, a na zahtjev šalju i ispitno izvješće za svaki homologirani tip gume.

Članak 4.

Nijedna država članica ne može zabraniti ni ograničiti stavljanje na tržište guma koje imaju oznaku ►M1 EZ homologacije tipa ▲.

Članak 5.

Nijedna država članica ne može odbiti dodijeliti ►M1 EZ homologaciju tipa ▲ ni nacionalnu homologaciju tipa vozila iz razloga koji se odnose na njegove gume ako one imaju oznaku EEZ homologacije tipa sastavnog dijela i postavljene su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu IV.

Članak 6.

Nijedna država članica ne može odbiti ni zabraniti prodaju, registraciju, stavljanje u uporabu ili korištenje iz razloga koji se odnose na njegove

▼B

gume ako one imaju oznaku ►M1 EZ homologacije tipa ◀ i postavljene su u skladu sa zahtjevima utvrđenima u Prilogu IV.

Članak 7.

1. Ako na temelju argumentiranog opravdanja država članica smatra da je tip gume ili tip vozila opasan iako udovoljava zahtjevima ove Direktive, ona može unutar svojeg područja privremeno zabraniti prodaju tog proizvoda ili ga podvrgnuti posebnim uvjetima. Ona o tome odmah obavješće druge države članice i Komisiju, navodeći razloge svoje odluke.

2. Komisija se u roku od šest tjedana savjetuje s dotičnom državom članicom, nakon čega donosi svoje mišljenje bez odgode te donosi odgovarajuće mjere.

3. Ako Komisija smatra da su potrebne tehničke prilagodbe direktiva, takve prilagodbe donosi Komisija ili Vijeće u skladu s postupkom utvrđenim u članku 10. U tom slučaju država članica koja je donijela sigurnosne mjere može zadržati iste do stupanja prilagodbi na snagu.

Članak 8.

1. Država članica koja je dodijelila ►M1 EZ homologaciju tipa ◀ (gume) ili vozila poduzima mjere potrebne kako bi se provjerilo odgovaraju li proizvodni modeli homologiranom tipu u mjeri u kojoj je to potrebno, a prema potrebi, u suradnji s homologacijskim tijelima drugih država članica. U tu svrhu ta država članica može u svako doba provjeriti sukladnost guma ili vozila sa zahtjevima ove Direktive. Te se provjere ograničavaju na nasumične provjere na licu mjesta.

2. Ako ta država članica smatra da određen broj guma ili vozila s istom homologacijskom oznakom ne odgovaraju homologiranom tipu, ona poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da proizvodni modeli postanu sukladni. Ako se zahtjevi sustavno ne ispunjavaju, te se mjere mogu proširiti na povlačenje ►M1 EZ homologacije tipa ◀. Spomenuta tijela poduzimaju iste mjere ako su ih homologacijska tijela druge države članice obavijestila o neispunjavanju zahtjeva za sukladnošću.

3. Homologacijska tijela država članica međusobno se obavješćuju o svakom povlačenju ►M1 EZ homologacije tipa ◀ i o razlozima takve mjere u roku od mjesec dana, koristeći odgovarajući obrazac prikazan u dodacima Prilogu I. i Prilogu III.

Članak 9.

U svakoj odluci, donesenoj u skladu s odredbama donesenim pri provedbi ove Direktive, da se ►M1 EZ homologacija tipa ◀ (gume) ili ►M1 EZ homologacija tipa ◀ vozila s obzirom na ugradbu guma odbije ili povuče, podrazumijevajući zabranu trgovine ili korištenja, detaljno se navode razlozi na kojima se ona temelji. Svaka takva odluka priopćuje se dotičnoj stranci, koja istovremeno treba biti

▼B

obaviještena o pravnim lijekovima koje ima na raspolaganju u skladu s pozitivnim pravom država članica i o rokovima za podnošenje pravnog lijeka.

Članak 10.

Sve izmjene potrebne za prilagodbu zahtjeva iz priloga tehničkom napretku donose se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 13. Direktive 70/156/EEZ.

▼M1*Članak 10.a*

1. Od 4. veljače 2003. države članice ne smiju:

- (a) odbiti dodjeliti EZ homologaciju tipa ni nacionalnu homologaciju za tip vozila ni tip gume; ni
- (b) zabraniti registraciju, prodaju ni stavljanje u uporabu vozila ni prodaju ni stavljanje u uporabu guma,

zbog povezanosti s gumama i njihovom ugradbom na nova vozila, ako vozila i gume ispunjavaju zahtjeve odredene ovom Direktivom, kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ⁽¹⁾.

2. Od 4. kolovoza 2003. države članice ne smiju više dodjeljivati EZ homologaciju tipa i moraju odbiti dodjeliti nacionalnu homologaciju za tipove guma koji su obuhvaćeni ovom Direktivom i koji ne zadovoljavaju zahtjeve ove Direktive kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ.

3. Od 4. veljače 2004. države članice ne smiju više dodjeljivati EZ homologaciju tipa ni nacionalnu homologaciju za tip vozila zbog povezanosti s njegovim gumama i njihovom ugradnjom ako nisu ispunjeni zahtjevi određeni ovom Direktivom, kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ.

4. Od 4. veljače 2005. države članice:

- (a) smatraju certifikate o sukladnosti koji su priloženi novim vozilima u skladu s odredbama Direktive 70/156/EEZ nevažećima u smislu članka 7. stavka 1. te Direktive, ako nisu ispunjeni zahtjevi ove Direktive, kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ; i
- (b) odbijaju registraciju i zabranjuju prodaju i stavljanje u uporabu novih vozila koja ne ispunjavaju zahtjeve odredene ovom Direktivom, kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ.

5. Od 1. listopada 2009. odredbe ove Direktive, kako je izmijenjena Direktivom 2001/43/EZ, primjenjuju se u smislu članka 7. stavka 2. Direktive 70/156/EEZ na sve gume koje su obuhvaćene ovom Direktivom, osim guma razreda C1d i C1e, na koje se primjenjuju od 1. listopada 2010. odnosno 1. listopada 2011.

⁽¹⁾ Direktiva 2001/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2001. o izmjeni Direktive Vijeća 92/23/EEZ o gumama za motorna vozila i njihove prikolice i o njihovoj ugradbi (SL L 211, 4.8.2001., str. 25.).

▼B

Članak 11.

1. Države članice donose i objavljaju odredbe potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 1. srpnja 1992. i o tome odmah obavještaju Komisiju.

Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja odreduju države članice.

One primjenjuju te mjere od 1. siječnja 1993.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 12.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼B**POPIS PRILOGA****▼M1**

PRILOG I.	Administrativne odredbe za EZ homologaciju guma
Dodatak 1.	Opisni dokument za EZ homologaciju tipa gume
Dodatak 2.	Certifikat o EZ homologaciji (gume)
Dodatak 3.	Opisni dokument za EZ homologaciju tipa gume u odnosu na buku od kotrljanja
Dodatak 4.	Certifikat o EZ homologaciji tipa (buka od kotrljanja guma)
PRILOG II. (¹)	Zahtjevi za gume
Dodatak 1.	Crtež s pojašnjenjima
Dodatak 2.	Popis simbola indeksa nosivosti i odgovarajuće najveće mase koja se prevozi
Dodatak 3.	Raspored oznaka za gume
Dodatak 4.	Odnos između indeksa tlaka i jedinica tlaka
Dodatak 5.	Mjerenje naplatka, vanjskog promjera i širine odsjeka guma određenih oznaka veličina
Dodatak 6.	Postupak mjerenja dimenzija guma
Dodatak 7.	Postupak ispitivanja opterećenja/brzine
Dodatak 8.	Kolebanje indeksa nosivosti ovisno o brzini; radikalne i dijagonalne gume komercijalnih vozila
PRILOG III.	Administrativne odredbe za homologaciju vozila s obzirom na ugradbu guma
Dodatak 1.	Opisni dokument vozila
Dodatak 2.	Certifikat o EZ homologaciji tipa vozila
PRILOG IV.	Zahtjevi za vozila s obzirom na ugradbu guma
PRILOG V.	Emisija buke od kotrljanja guma
Dodatak 1.	Postupak mjerenja razine buke metodom „praznog hoda“
Dodatak 2.	Izvješće o ispitivanju
PRILOG VI.	Specifikacije za ispitni poligon

(¹) Tehnički zahtjevi za gume slični su onima u pravilnicima br. 30 i 54 Gospodarske komisije UN-a za Europu (UNECE).

▼M1*PRILOG I.***ADMINISTRATIVNE ODREDBE ZA EZ HOMOLOGACIJU GUMA**

1. **ZAHTJEV ZA EZ HOMOLOGACIJU TIPO GUME**
 - 1.1. Zahtjev za EZ homologaciju tipa gume u skladu s člankom 3. stavkom 4. Direktive 70/156/EEZ podnosi proizvođač gume.
 - 1.1.1. Uz zahtjev za EZ homologaciju u skladu s Prilogom II. prilaže se, u tri primjeka, opis tipa gume iz opisnog dokumenta u Dodatku 1.
 - 1.1.1.1. Zahtjev mora biti popraćen (sve u tri primjeka) crtežom ili odgovarajućom fotografijom koja prikazuje uzorak gaznog sloja gume i crtežom plašta napuhane gume ugrađene na mjerni naplatak prikazujući odgovarajuće dimenzije (vidjeti odjeljke 6.1.1. i 6.1.2. Priloga II.) tipa gume dostavljenog na homologaciju.
 - 1.1.1.2. Također mora biti popraćen izvješćem o ispitivanju koji je izdala imenovana tehnička služba ili uzorcima tipa gume prema izboru tijela za homologaciju.
 - 1.1.1.3. Zahtjev za EZ homologaciju prema Prilogu V. mora biti popraćen, u tri primjeka, opisom tipa gume, u skladu s opisnim dokumentom u Dodatku 3.
 - 1.1.1.3.1. Zahtjev mora biti popraćen (sve u tri primjeka) skicama, crtežima, ili fotografijama uzorka gaznog sloja/gaznih slojeva koji je reprezentativan/su reprezentativni za tip guma.
 - 1.1.1.3.2. Također mora biti popraćen izvješćem o ispitivanju koji je izdala imenovana tehnička služba ili uzorcima tipa gume prema izboru tijela za homologaciju.
 - 1.2. Proizvođač može zatražiti proširenje EZ homologacije
 - 1.2.1. radi uključivanja preinačenih tipova guma u slučaju EZ homologacije prema Prilogu II.; i/ili
 - 1.2.2. radi uključivanja dodatnih oznaka za veličine guma i/ili preinaka trgovачkih naziva ili oznaka proizvođača i/ili uzorka gaznog sloja, u slučaju EZ homologacije prema Prilogu V.

▼M2

- 1.3. Homologacijsko tijelo može prihvati laboratorije proizvođača guma kao ovlaštene ispitne laboratorije u skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive 70/156/EEZ.
-
- ▼M1**
 2. **NATPISI**
 - 2.1. Uzorci tipa guma dostavljeni na EZ homologaciju moraju nositi jasno vidljivu i neizbrisivu trgovачku oznaku ili naziv podnositelja zahtjeva i moraju imati dostatan prostor za postavljanje oznake EZ homologacije, kako je propisano u odjeljku 4. ovog Priloga.
 3. **EZ HOMOLOGACIJA TIPO**
 - 3.1. Za svaki tip gume koji je podnesen na EZ homologaciju prema točki 1.1.1., ako zadovoljava zahteve iz Priloga II., mora biti dodijeljena EZ homologacija u skladu s člankom 4. Direktive 70/156/EEZ te izdan homologacijski broj EZ-a.
 - 3.1.1. Obavijest o odobrenju, proširenju, odbijanju ili povlačenju homologacije ili o potpunome prestanku proizvodnje za određeni tip gume prema

▼M1

Prilogu II. mora biti dostavljena državama članicama u skladu s člankom 4. stavkom 6. Direktive 70/156/EEZ.

- 3.1.2. Za svaki tip gume koji je podnesen na EZ homologaciju prema točki 1.1.2. gore, ako zadovoljava zahtjeve iz Priloga V., mora biti dodijeljena EZ homologacija u skladu s člankom 4. Direktive 70/156/EEZ.
- 3.2.1. Obavijest o odobrenju, proširenju, odbijanju ili povlačenju homologacije ili o potpunome prestanku proizvodnje za određeni tip gume prema Prilogu V. mora biti dostavljena državama članicama u skladu s člankom 4. stavkom 6. Direktive 70/156/EEZ.
- 3.3. Svaki homologirani tip gume dobiva svoj broj EZ homologacije. Jedna država članica ne smije isti broj dodijeliti nekom drugom tipu gume. Dodatno, brojevi odobrenja dodijeljeni prema Prilogu II. i brojevi EZ homologacije dodijeljeni prema Prilogu V. moraju biti različiti.

4. OZNAKA EZ HOMOLOGACIJE TIPOA

- 4.1. Svaka guma koja odgovara tipu gume kojem je dodijeljena EZ homologacija u skladu s ovom Direktivom mora nositi odgovarajuću oznaku EZ homologacije.
- 4.2. Oznaka EZ homologacije sastoji se od pravokutnika oko malog slova „e“, iza kojeg se nalazi razlikovni broj države članice koja je dodijelila homologaciju prema Prilogu VII. Direktivi 70/156/EEZ. Broj EZ homologacije sastoji se od broja EZ homologacije koji je naveden na certifikatu za taj tip, ispred kojeg su dvije znamenke:

,00' za gume gospodarskih vozila i ,02' za gume osobnih automobila.

- 4.2.1. Pravokutnik oznake EZ homologacije mora imati osnovicu dugu najmanje 12 mm i visinu najmanje 8 mm. Visina slova i brojeva mora biti najmanje 4 mm.
- 4.3. Oznake i brojevi EZ homologacije, kao i dodatne oznake prema odjeljku 3. Priloga II., ove potonje prema zahtjevima za homologaciju iz Priloga II., moraju biti postavljene kako je propisano u tom odjeljku.
- 4.4. Iza homologacijskih brojeva, koji su dodijeljeni prema Prilogu V., nalazi se slovo „s“ koje označava kraticu za zvuk.

- 4.5. Niže je prikazan primjer oznake EZ homologacije:

e 24
00479

e 3
00687-s

Guma koja nosi gore prikazanu oznaku EZ homologacije je guma za gospodarska vozila (00) koja zadovoljava zahtjeve EZ homologacije (e), za koju je oznaka EZ homologacije dodijeljena u Irskoj (24) pod homologacijskim brojem 479 prema Prilogu II. i u Italiji (3) pod homologacijskim brojem 687-s prema Prilogu V.

Napomena: Brojevi ,479' i ,687' (brojevi EZ homologacijske oznake) i brojevi ,24' i ,3' (slova i brojevi država članica koje su dodijelile EZ homologaciju) navedeni su samo kao primjer.

▼M1

Brojevi odobrenja moraju biti postavljeni u blizini pravokutnika i mogu biti iznad ili ispod, lijevo ili desno. Svi znakovi broja odobrenja moraju biti na istoj strani slova „e“ i usmjereni u istome smjeru.

5. PREINAKE TIPO GUMA

5.1. Za preinake tipa guma koji je homologiran u skladu s Prilogom II. ili Prilogom V., primjenjuju se odredbe iz članka 5. Direktive 70/156/EEZ.

5.2. Preinaka uzorka gumnog sloja gume, u slučaju homologacije prema Prilogu II., ne zahtijeva ponavljanje ispitivanja propisanih u Prilogu II.

5.3. Ako se gumama koje su homologirane prema Prilogu V. dodaju nove oznake veličine guma ili nove trgovачke oznake, tijelo za homologaciju mora odrediti zahtjeve za ponovno ispitivanje.

5.4. Kod preinake uzorka gumnog sloja na gumama koje su homologirane prema Prilogu V., mora se ponovno ispitati reprezentativni skup uzoraka guma, osim kad tijelo za homologaciju odluči da ta preinaka ne utječe na razinu buke od kotrljanja guma.

6. SUKLADNOST PROIZVODNJE

6.1. Opća pravila za osiguranje sukladnosti proizvodnje donose se u skladu s odredbama određenima u članku 10. Direktive 70/156/EEZ.

6.2. Kad izmjerena razina buke, pri provjeri sukladnosti proizvodnje u skladu s Dodatkom 1. Prilogu V., ne prekoračuje više od 1 dB(A) granične vrijednosti propisane u odjeljku 4.2. Priloga V., smatra se da proizvodnja zadovoljava zahtjeve iz odjeljka 4. gore navedenog Priloga V.

▼M1*Dodatak 1.***OPISNI DOKUMENT br. ... O EZ HOMOLOGACIJI TIPA GUME**

(Prilog II. Direktivi 92/23/EEZ)

▼B

Sljedeći podaci, ako su potrebni, moraju biti priloženi u tri primjera s popisom dokumenata. Svi crteži moraju biti dostavljeni u prikladnom mjerilu i dovoljno detaljni na formatu A4 ili presavijeni na taj format. U slučaju da su funkcije nadzirane mikroprocesorom podnijeti odgovarajuće podatke o funkcioniranju.

0. OPĆI PODACI
- 0.1. Marka (trgovačka oznaka proizvođača):
- 0.2. Trgovački opis(i):
- 0.3. Identifikacijska oznaka tipa (oznaka veličine gume):
- 0.5. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
- 0.7. Adresa(-e) proizvodnog(-ih) pogona:

6. GUME
- 6.1. Vrsta uporabe:
- 6.2. Struktura:
- 6.3. Oznaka brzinske kategorije:
- 6.4. Indeks(i) nosivosti:
 - za pojedinačnu ugradbu:
 - za dvostruku (u paru) ugradbu:
- 6.5. Upotrebljava li se guma sa zračnicom ili bez nje:
- 6.7. Je li guma:
 - 6.7.1. uobičajena, ojačana ili zamjenska guma za privremenu uporabu T-tipa za osobne automobile:
 - 6.7.2. za gospodarska vozila, s mogućnošću obnavljanja:
- 6.8. Broj slojeva dijagonalnih guma (ako je primjenjivo):
- 6.9. Vanjske mjere: ukupna širina gume i vanjski promjer:
- 6.10. Naplatak(-ci) na koji(-e) se guma može ugraditi:
- 6.11. Mjerni i ispitni naplatak:
- 6.12. Tlok pri mjerenu (bar):
- 6.13. Dodatne kombinacije nosivost/brzina u slučajevima kad se primjenjuje točka 6.2.5 Priloga II:
.....
- 6.14. Ispitni tlak kad proizvođač zahtjeva primjenu točke 1.3. Dodatka 7. dijela A Priloga II:
.....
- 6.15. Faktor x prema točki 2.20. Priloga II. ili odgovarajućoj tablici Dodatka 5. Priloga II:
.....

▼M1*Dodatak 2.***CERTIFIKAT O EZ HOMOLOGACIJI TIPIA****(gume)****OBRAZAC****▼B**

(najveći format: A4 (210 × 297 mm))

CERTIFIKAT O ►⁽¹⁾ EZ HOMOLOGACIJI TIPIA ◀ SASTAVNOG DIJELA**(guma)****PEČAT TIJELA ZA
HOMOLOGACIJU**

Izjava o:

- homologaciji ⁽¹⁾
 - dopuni homologacije ⁽¹⁾
 - odbijanju homologacije ⁽¹⁾
 - ⁽²⁾ — povlačenju homologacije tipa ⁽¹⁾
 - prestanku proizvodnje ⁽¹⁾ ◀
- za sastavni dio s obzirom na Direktivu 92/23/EEZ o gummama.

Broj ►⁽³⁾ EZ homologacije tipa ◀ sastavnog dijela: Broj dopune:**ODJELJAK I.****0. Opći podaci:**

- 0.1. Marka (trgovačka oznaka proizvođača):
.....
- 0.2. Trgovački opis(i):
.....
- 0.3. Podaci za identifikaciju, postavljeni na sastavnom dijelu (gumi) ⁽⁴⁾:
.....
- 0.4. Popis odgovarajućih priloga:
- 0.5. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
- 0.6. Adresa(-e) proizvodnih pogona:
.....

⁽¹⁾ Prekrižiti što se ne primjenjuje.⁽⁴⁾ Oznaka za identifikaciju tipa, ako se upotrebljava, mora biti postavljena na one gume na koje se odnosi određena homologacija. Ako podaci za oznaku tipa sadrže znakove koji nisu bitni za opis tipova, na koje se odnosi certifikat o homologaciji sastavnog dijela (npr. oznaka datuma proizvodnje), takvi znakovi moraju biti u dokumentaciji nadomješteni znakom „?” (npr. ABC??123??).

Oznake tipa moraju imati najmanje sljedeće podatke:

- oznaku veličine,
- kategoriju uporabe,
- indeks nosivosti,
- brzinsku kategoriju,
- može li se guma upotrebljavati bez zračnice,
- je li guma „ojačana”, „zamjenska za privremenu uporabu T-tipa”, u slučaju guma za osobne automobile,
- je li guma namijenjena „za obnavljanje” ili je „zamjenska za privremenu uporabu tipa T”, u slučaju guma za gospodarska vozila,
- dodatni indeks(-e) nosivosti i oznaku brzinske kategorije.

▼B

ODJELJAK II.

1. **Dodatni podaci**

- 1.1. Popis naplataka na koje se mogu ugraditi gume:
2. Tehnička služba odgovorna za provedbu homologacijskih ispitivanja:
3. Datum izvještaja o ispitivanju:
4. Broj izvještaja o ispitivanju:
5. Razlozi za dopunu homologacije sastavnog dijela (ako je primjenjivo):
.....
6. Napomene (ako postoje):
7. Mjesto:
8. Datum:
9. Potpis:
10. Priložen je popis dokumenata koji čine opisnu dokumentaciju za homologaciju sastavnog dijela, koja je pohranjena pri tijelu za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju i koji se mogu dobiti na zahtjev.

▼M1*Dodatak 3.***OPISNI DOKUMENT br. ... O EZ HOMOLOGACIJI TIPO GUME U ODNOSU NA BUKU OD KOTRLJANJA**

(Prilog V. Direktivi 92/23/EEZ)

Sljedeći podaci, ako su potrebni, moraju biti priloženi u tri primjerka s popisom dokumenata. Svi crteži moraju biti dostavljeni u prikladnom mjerilu i dovoljno detaljni na formatu A4 ili presavijeni na taj format. Ako nekim funkcijama upravljaju mikroprocesori, moraju se dostaviti odgovarajući podaci o njihovom djelovanju.

1. OPĆI PODACI

- 1.1. Naziv proizvođača:
- 1.2. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
- 1.3. Adresa (adrese) pogona za sklapanje:
- 1.4. Ime marke (imena marki), trgovачki opis (trgovачki opisi) ili trgovачka oznaka (trgovачke oznake) koje se upotrebljavaju za zatraženu homologaciju određene gume.

2. GUME

- 2.1. Razred gume: (razred C1, razred C2 ili razred C3)
- 2.2. Vrsta uporabe: (obična/zimska/posebna)
- 2.3. Podaci o bitnim značajkama, s obzirom na utjecaj na buku od kotrljanja, uzorka (uzoraka) gaznog sloja koji će biti upotrijebljeni na označenom nizu veličina guma. Ti se podaci mogu prikazati na crtežima, fotografijama ili opisom, ali moraju biti dovoljni da omoguće tijelu za homologaciju ili tehničkoj službi utvrđivanje hoće li kasnije preinake bitnih značajki štetno utjecati na buku od kotrljanja.

Napomena: Utjecaj manjih preinaka gaznog sloja i građe gume na buku od kotrljanja prihvativ je pri provjeri sukladnosti proizvoda.

2.4. Struktura guma

2.5. Popis oznaka gaznog sloja:

(za svaku trgovачku oznaku ili ime marke mora se navesti popis oznaka guma u skladu s odjeljkom 2.17. Priloga II. Direktivi 92/23/EEZ; za gume razreda C1 treba dodati oznaku „ojačano“ ili „dodatna nosivost“, prema potrebi).

▼M1*Dodatak 4.***CERTIFIKAT O EZ HOMOLOGACIJI TIPO**

(buka od kotrljanja guma)

OBRAZAC

najveći format: A4 (210 x 297 mm)

Pečat tijela za homologaciju

Izjava o:

- EZ homologaciji (l)
- proširenju EZ homologacije (l)
- odbijanju EZ homologacije (l)
- povlačenju EZ homologacije (l)
- prestanku proizvodnje (l)

tipa guma prema Prilogu V. Direktivi 92/23/EEZ kako je zadnje izmjenjena Direktivom .../.../EZ u odnosu na buku od kotrljanja guma.

Broj EZ homologacije tipa: Broj proširenja:

DIO I.**0. Opći podaci**

- 0.1. Naziv proizvođača:
- 0.2. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
- 0.3. Adresa (adrese) pogona za sklapanje:

DIO II.**1. Dodatni podaci**

- 1.1. Prodajna(-e) ili trgovacka(-e) oznaka(-e):
- 1.2. Razredi guma (razred C1, razred C2 ili razred C3) (l)
- 1.3. Vrsta uporabe (obična/zimska/posebna) (l)
2. Tehnička ustanova odgovorna za provedbu homologacijskih ispitivanja:
3. Datum izvješća o ispitivanju:
4. Broj izvješća o ispitivanju:
5. Razlozi za proširenje EZ homologacije tipa (prema potrebi):
6. Bilješke:
7. Datum i mjesto:
8. Potpis:
9. Priložen je popis dokumenata koji predstavljaju dokumentaciju o EZ homologaciji tipa, pohranjenih kod tijela za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju, i koji se mogu dobiti na zahtjev.

^(l) Prekriziti nepotrebno.

▼B*PRILOG II.***ZAHTEVI ZA GUME**

1. DEFINICIJE
2. Za potrebe ove Direktive:
 - 2.1. „tip gume” znači kategorija guma koje se međusobno bitno ne razlikuju u ovim bitnim značajkama:
 - 2.1.1. naziv proizvođača ili njegov zaštitni znak
 - 2.1.2. oznaka veličine gume
 - 2.1.3. vrsta uporabe:
 - uobičajena: guma za uobičajenu uporabu na cesti,
 - posebna: guma za posebnu, npr. za miješanu uporabu (na cesti i izvan ceste) i pri ograničenoj brzini,
 - guma za snijeg,
 - zamjenska guma za privremenu uporabu;
 - 2.1.4. struktura (dijagonalna (bias-ply), s prekriženim pojasmima, radijalna);
 - 2.1.5. oznaka brzinske kategorije;
 - 2.1.6. indeks nosivosti;
 - 2.1.7. poprečni presjek gume;
 - 2.2. „guma za snijeg” znači guma čija je gazna površina i struktura konstruirana za blato i suhi ili mokri snijeg sa svojstvima boljim od uobičajene gume za uporabu na cesti. Uzorak gazne površine kod guma za snijeg općenito se sastoji od urezanih (rebrastih) i/ili kompaktnih blok-elemenata više razmaknutih nego kod uobičajene gume za uporabu na cesti;
 - 2.3. „struktura” neke gume znači značajke karkase gume. Razlikuju se sljedeće strukture:
 - 2.3.1. „dijagonalna” („bias-ply”) je struktura gume kojoj kordne niti dopiru do stope gume i koje su poredane tako da čine izmjenične kutove manje od 90° u odnosu na središnju crtu gaznog sloja;
 - 2.3.2. „strukturna prekriženih pojasa” („bias-belted”) je struktura gume dijagonalne strukture kod kojeg je karkasa ograničena pojasmom sastavljenim od dvaju ili više slojeva gotovo nerastezljivih kordnih niti koje čine izmjenične kutove manje od onih što ih čine kordne niti karkase;
 - 2.3.3. „radijalna” je struktura gume kojoj kordne niti dopiru do stope gume i poredane su tako da oblikuju kutove od oko 90° u odnosu na središnju crtu gaznog sloja i kojem je karkasa stabilizirana kružnim, gotovo nerastezljivim pojasmom;
 - 2.3.4. „pojačana” je struktura gume kod koje je karkasa otpornija u odnosu na karkasu uobičajene gume;
 - 2.3.5. „zamjenska guma za privremenu uporabu” znači guma koja se razlikuje s obzirom na gumu koja je predviđena za ugradbu na bilo koje vozilo za uobičajene uvjete vožnje, i koja je namijenjena samo za privremenu uporabu za ograničene uvjete vožnje;
 - 2.3.6. „zamjenska guma za privremenu uporabu T tipa” znači tip zamjenske gume za privremenu uporabu koja je konstruirana za uporabu s tlakom na koji je napuhana, većim od predvidenog za uobičajene i pojačane gume;

▼B

- 2.4. „*stopa*” znači dio gume čiji oblik i konstrukcija omogućuju da se guma prilagodi naplatku i da se na njemu održava (¹);
- 2.5. „*kord*” znači niti od kojih su sastavljena platna slojeva u gumi (¹).
- 2.6. „*sloj*” znači platno od usporednih gumiranih niti korda (¹),
- 2.7. „*karkasa*” znači dio gume ispod gaznog sloja i boka gume, koji kad je guma napuhana nosi operećenje (¹);
- 2.8. „*gazna površina*” znači dio gume koji je u izravnom dodiru s tlom (¹);
- 2.9. „*bok*” znači dio gume koji se nalazi između gazne površine i stope (¹);
- 2.10. „*donja bočna stijenka*” znači područje koje obuhvaća dio između najveće širine presjeka gume i područja koje pokriva rub naplatka (¹);
- 2.11. „*žlijeb gazne površine*” znači prostor između dva susjedna rebra i/ili bloka u uzorku gazne površine;
- 2.12. „*širina gume*” znači linearna udaljenost između vanjskih površina stranica napuhane gume, ne računajući reljef koji čine natpisi, ukrasi, zaštitne vrpce ili rebra (¹);
- 2.13. „*ukupna širina gume*” znači linearna udaljenost između vanjskih površina stranica napuhane gume, uključujući natpise, ukrase, zaštitne vrpce ili rebra (¹);
- 2.14. „*visina presjeka gume*” znači razmak jednak polovini razlike vanjskog promjera gume i nazivnog promjera naplatka (¹);
- 2.15. „*nazivni odnos oblika (Ra)*” znači stostruka vrijednost broja dobivena dijeljenjem visine broja koji izražava visinu presjeka gume u mm s brojem koji izražava nazivnu širinu gume;
- 2.16. „*vanjski promjer gume*” znači najveći promjer nove napuhane gume (¹);
- 2.17. „*oznaka veličine gume*”:
- 2.17.1. znači oznaka koja prikazuje:
- 2.17.1.1. nazivnu širinu gume. Ta širina mora se izražavati u milimetrima, osim u slučaju tipova guma za koje je oznaka veličine prikazana u prvom stupcu tablica iz Dodatka 5.;
- 2.17.1.2. nazivni odnos oblika, osim za određene tipove guma čije su oznake veličine dane u prvom stupcu tablica iz Dodatka 5.;
- 2.17.1.3. odgovarajuću brojnu oznaku „d” (znak „d”) koja označuje nazivni promjer naplatka i odgovara mjeri njegovog promjera izraženoj u palcima (brojevi ispod 100 – vidjeti tablicu) ili u milimetrima (brojevi iznad 100), ali ne oboje.

Cijelo područje vrijednosti prikazano je u ovoj tablici:

(¹) Vidjeti sliku s objašnjenjima u Dodatku 1.

▼B

Nazivni promjer naplatka (znak „d“)	
Izraženo u palcima (oznaka)	Vrijednost u mm (vidjeti odjeljak 6.1.2.1.)
10	254
11	279
12	305
13	330
14	356
15	381
16	406
17	432
18	457
19	483
20	508
21	533
22	559
24	610
25	625
14,5	368
16,5	419
17,5	445
19,5	495
20,5	521
22,5	572
24,5	622

- 2.17.1.4. slovo „T“ ispred nazivne širine gume u slučaju T-tipa gume za privremenu uporabu;
- 2.18. „*nazivni promjer naplatka (d)*“ znači promjer naplatka na koji se postavlja guma ⁽¹⁾;
- 2.19. „*naplatak*“ znači nosač gume sa zračnicom, ili gume bez zračnice, na koji naliježu stope gume ⁽¹⁾;
- 2.20. „*teoretski naplatak*“ znači naplatak čija je širina jednaka umnošku koeficijenta „x“ i nazivne širine gume; vrijednost „x“ određuje proizvođač gume;
- 2.21. „*mjerni naplatak*“ znači naplatak na koji se postavlja guma radi mjerjenja dimenzija;
- 2.22. „*ispitni naplatak*“ znači naplatak na koji se postavlja guma radi ispitivanja izdržljivosti u zavisnosti od opterećenja i brzine;
- 2.23. „*čupanje*“ znači odvajanje kidanjem komada gume iz gumnog sloja;
- 2.24. „*odvajanje korda*“ znači razdvajanje korda od sloja koji ga okružuje;
- 2.25. „*odvajanje platna*“ znači razdvajanje susjednih slojeva platna;
- 2.26. „*odvajanje gumnog sloja*“ znači odvajanje gumnog sloja od karkase;

⁽¹⁾ Vidjeti sliku s objašnjenjima u Dodatku 1.

▼B

2.27. „*pokazatelji istrošenosti*” znači izdanci u žljebovima gaznog sloja konstruirani da daju vidljivu sliku stupnja trošenja gaznog sloja;

2.28. „*indeks nosivosti*” znači jedan ili dva broja koji pokazuju opterećenje koje guma može nositi pri zasebnoj ili udvojenoj ugradbi pri brzini, koja odgovara određenoj brzinskoj kategoriji, kad se upotrebljava u skladu sa zahtjevima za ugradbu koje je odredio proizvođač. Popis tih indeksa i odgovarajućih opterećenja dani su u Prilogu II. Dodatku 2.;

2.28.1. na gumama za osobne automobile može biti samo jedan indeks;

2.28.2. na gumama za gospodarska vozila mogu biti jedan ili dva indeksa nosivosti, prvi za zasebnu ugradbu i drugi, ako postoji, za udvojenu ugradbu u kojem slučaju su ta dva indeksa odvojena kosom crtom (/);

2.28.3. tip gume može imati jedan ili dva para indeksa nosivosti, ovisno o tome primjenjuju li se ili ne primjenjuju odredbe iz točke 6.2.5.;

2.29. „*brzinska kategorija*” izražena oznakom brzinske kategorije kako je prikazano u tablici u tablici 2.29.3. označava:

2.29.1. najveću brzinu koju može podnijeti guma, u slučaju guma za osobne automobile;

2.29.2. brzinu pri kojoj guma može podnijeti masu (opterećenje) koje odgovara indeksu opterećenja, u slučaju guma za gospodarska vozila;

2.29.3. Brzinske kategorije prikazane su u ovoj tablici:

Oznaka brzinske kategorije	Odgovarajuća brzina (km/h)
F	80
G	90
J	100
K	110
L	120
M	130
N	140
P	150
Q	160
R	170
S	180
T	190
U	200
H	210
V	240

2.29.4. gume prikladne za najveće brzine iznad 240 km/h označene su oznakom „Z” koja je postavljena u oznaci veličine gume;

2.29.5. tip gume može imati jednu ili dvije oznake brzinske kategorije, ovisno o tome primjenjuju li se, ili ne primjenjuju odredbe iz odjeljka 6.2.5.;

2.30. „*tablica: Promjene nosivosti u zavisnosti od brzine*” znači tablica iz Priloga II. Dodatku 8. koja pokazuje, kako funkcija indeksa nosivosti

▼B

i oznaka brzinske kategorije, promjene nosivosti koje guma može izdržati kada se upotrebljava pri brzinama različitim od onih koje odgovaraju njezinoj oznaci brzinske kategorije;

2.30.1. odredbe o promjenama nosivosti ne primjenjuju se kod guma za osobne automobile niti, u slučaju guma za gospodarska vozila, na dodatne indekse nosivosti i oznaku brzinske kategorije kad se primjenjuju odredbe iz odjeljka 6.2.5.;

2.31. „najveće opterećenje” znači najveća masa koju guma može nositi:

2.31.1. za brzine koje nisu veće od 210 km/h najveće opterećenje ne smije prekoračiti vrijednost koja odgovara indeksu nosivosti na gumi;

2.31.2. u slučaju guma za osobne automobile, za brzine veće od 210 km/h, ali koje ne prekoračuju 240 km/h (gume s oznakom brzinske kategorije „V”), najveće opterećenje ne smije prekoračiti postotak vrijednosti koja odgovara indeksu nosivosti na gumi (koji je dan u donjoj tablici), uzimajući u obzir brzinu koju može postići vozilo na koje je ugrađena guma;

Najveća brzina (km/h)	Opterećenje (%)
215	98,5
220	97,0
225	95,5
230	94,0
235	92,5
240	91,0

linearne interpolacije najvećeg opterećenja dopuštene su za međuvrijednosti najvećih brzina;

2.31.3. za brzine veće od 240 km/h (gume „Z”) najveće opterećenje ne smije prekoračiti vrijednost koju navede proizvođač, uzimajući u obzir najveću brzinu koju može postići vozilo na koje je ugrađena guma.;

2.31.4. u slučaju guma za gospodarska vozila, najveće opterećenje kod zasebne ili udvojene ugradbe ne smije prekoračiti postotak vrijednosti koja odgovara odgovarajućem indeksu nosivosti gume, kako je prikazano u tablici „Promjene nosivosti u zavisnosti od brzine” (vidjeti 2.30.), uzimajući u obzir oznaku brzinske kategorije gume i najveću brzinu koju može postići vozilo na koje je ugrađena guma. Kad se primjenjuju dodatni indeksi nosivosti i oznake brzinske kategorije, to se također mora uzeti u obzir za određivanje najvećeg opterećenja gume;

2.32. „guma za osobne automobile” znači guma koja je primarno, ali ne isključivo, konstruirana za osobne automobile (motorna vozila kategorije M₁) i njihove prikolice (O₁ i O₂);

2.33. „guma za gospodarska vozila” znači guma koja je primarno, ali ne isključivo, konstruirana za vozila koja nisu osobni automobili (motorna vozila kategorije M₂, M₃ i N) i njihove prikolice (O₃ i O₄);

2.34. „tlak gume na podlogu (F/Ac)” znači prosječno opterećenje koje guma prenosi na površinu ceste, preko površine nalijeganja gume, izraženo kao omjer između uspravne sile (F) u statičkim uvjetima na osovini i dodirne površine gume (Ac) izmjerene kod tlaka hladne gume preporučenim za način uporabe gume. Izražava se u kN/m²;

▼B

- 2.35. „*površina nalijeganja gume*” znači područje ravne površine koju određuje zamišljeni otisak gume. Izražava se u m²;
- 2.36. „*zamišljeni otisak gume*” znači konveksna krivulja u obliku poligona koja opisuje najmanju površinu koja sadrži sve točke dodira između gume i podloge;
- 2.37. „*tlak hladne gume*” znači unutarnji tlak gume na temperaturi okoline i koji ne uključuje tlak od uporabe gume. Izražava se u kPa.

3. ZAHTJEVI ZA OZNAČIVANJE

3.1. Gume moraju nositi:

- 3.1.1. naziv proizvođača ili njegov zaštitni znak;
- 3.1.2. oznaku veličine gume kako je određeno u odjeljku 2.17.;
- 3.1.3. oznaku strukture prema sljedećem:
- 3.1.3.1. za dijagonalne gume, bez oznake ili slovo „D”;
- 3.1.3.2. za radijalne gume, „R” ispred oznake nazivnog promjera naplatka i izborno riječ „RADIAL”;
- 3.1.3.3. za gume sa strukturom prekriženih pojasa, slovo „B” ispred oznake nazivnog promjera naplatka i, dodatno, riječi „BIAS-BELTED”;
- 3.1.4. oznaku brzinske kategorije gume u obliku znaka propisanog u odjeljku 2.29.; za gume predviđene za brzine veće od 240 km/h slovo oznake brzinske kategorije mora biti prikazano slovom „Z” postavljenim ispred oznake strukture (vidjeti odjeljak 3.1.3.);
- 3.1.5. natpis M + S (može i M.S. ili M&S) u slučaju gume za snijeg;
- 3.1.6. indeks nosivosti kako je određeno u odjeljku 2.28.;
- 3.1.6.1. međutim, za gume predviđene za brzine veće od 240 km/h oznaka indeksa nosivosti može biti izostavljena;
- 3.1.7. natpis „TUBELESS” kad se radi o gumi namijenjenoj za uporabu bez zračnice;
- 3.1.8. riječ „REINFORCED” ako je guma pojačana guma;
- 3.1.9. datum proizvodnje koji se sastoji od tri znamenke, gdje dvije prve pokazuju tјedan, a posljednja godinu proizvodnje;
- 3.1.10. u slučaju guma za gospodarska vozila, ispušten ili izdubljen oznaku „G” promjera najmanje 20 mm ili natpis „REGROOVABLE”, kod kojih se gazni sloj može narezati na objema bočnim stjenkama;
- 3.1.11. u slučaju guma za gospodarska vozila, oznaku indeksa tlaka „PSI” (vidjeti dodatak 4.) ili tlaka puhanja koji se zahtijeva pri ispitivanju izdržljivosti (nosivost u zavisnosti od brzine), kako je opisano u Dodatku 7. dijelu B;
- 3.1.12. dodatnim indeksom ili indeksima nosivosti i oznakom brzinske kategorije, kad se primjenjuju odredbe iz odjeljka 6.2.5.
- 3.2. U Dodatku 3. dan je primjer rasporeda oznaka gume.
- 3.3. Na gumama mora biti oznaka homologacije sastavnog dijela, čiji je izgled prikazan u Prilogu I. odjeljku 4.5.

▼B**MJESTO OZNAKA**

- 3.4. Oznake koje su navedene u odjeljcima 3.1. i 3.3. moraju biti jasno i čitljivo ispušćene ili izdubljene na obje bočne stjenke i najmanje na jednoj donjoj bočnoj stjenki, na ovaj način:
- 3.4.1. u slučaju simetričnih guma, sve gore navedene oznake moraju biti postavljene na obje bočne stjenke, osim oznaka iz odjeljaka 3.1.9., 3.1.11. i 3.3. koje mogu biti samo na jednoj bočnoj stjenki
 - 3.4.2. u slučaju nesimetričnih guma, sve oznake moraju biti postavljene najmanje na vanjskom dijelu bočne stjenke.

(4.)

(5.)

(6.)

6.1. Zahtjevi za dimenzije**6.1.1. Širina presjeka gume**

- 6.1.1.1. Osim kako je propisano u odjeljku 6.1.1.2., širina presjeka gume izračunava se pomoću ove formule:

$$S = S_1 + K (A - A_1),$$

u kojoj je:

S = „širina gume“ izražena u mm⁽¹⁾, mjerena na mjernom naplatku;

S_1 = „nazivna širina gume“ u mm, koja je navedena na boku gume u propisanoj oznaci veličine gume;

A = širina (izražena u mm) mjernog naplatka u milimetrima, koja je dana u opisnom dokumentu (vidjeti odjeljak 6.11. Dodatka 1. Prilogu I.);

A_1 = širina (izražena u mm) teoretskog naplatka; jednak je umnošku S_1 i faktora „x“ koji je odredio proizvođač (vidjeti odjeljak 6.15. Dodatka 1. Prilogu I.), dok se za K uzima vrijednost 0,4.

- 6.1.1.2. Međutim, kod tipova guma za koje je oznaka dana u prvom stupcu tablica u Dodatku 5.A ili 5. B, širinom mjernog naplatka (A) i širim presjeku (S) se smatra ona širina koja se nalazi u tim tablicama nasuprot oznaci gume.

6.1.2. Vanjski promjer gume

- 6.1.2.1. Osim kako je propisano u odjeljku 6.1.1.2., vanjski promjer gume izračunava se pomoću ove formule:

$$D = d + 0,02H$$

u kojoj su:

— D vanjski promjer u milimetrima,— d brojčana oznaka određena u odjeljku 2.17.1.3. u mm,— H nazivna visina presjeka u milimetrima i iznosi: $H = S_1 \times 0,01 Ra$;

pri čemu je:

— Ra nazivni odnos oblika,

sve te veličine prikazane su u oznaci na boku gume u skladu sa zahtjevima iz odjeljka 3.

- 6.1.2.2. Međutim, kod tipova guma za koje je oznaka veličine dana u prvom stupcu tablica u Dodatku 5. vanjskim promjerom smatra se promjer koji se nalazi u tim tablicama nasuprot oznaci gume.

⁽¹⁾ Faktor izjednačenja s palca na mm je 25,4.

▼B6.1.3. *Postupak mjerjenja dimenzija gume*

Određivanje stvarnih dimenzija guma mora se izvoditi prema postupku iz Dodatka 6.

6.1.4. *Širina presjeka gume: određivanje tolerancije*

6.1.4.1. Ukupna širina gume može biti manja od širine presjeka gume odredene prema odjeljku 6.1.1. ili prikazane u Dodatku 5.;

6.1.4.2. Ona može prekoračiti tu vrijednost najviše za:

6.1.4.2.1. kod guma s dijagonalnom strukturom: 6 % za gume za osobne automobile, 8 % za gume za gospodarska vozila;

6.1.4.2.2. kod guma s radijalnom strukturom: 4 %; i

6.1.4.2.3. osim toga, navedena odstupanja mogu dodatno biti proširena za 8 mm ako guma ima poseban zaštitni pojас.

6.1.4.2.4. Međutim, kod guma čija širina poprečnog presjeka prelazi 305 mm i koje su namijenjene za udvojenu ugradbu, nazivna vrijednost ne smije biti veća za više od 2 % radikalne gume i od 4 % za dijagonalne.

6.1.5. *Vanjski promjer gume: određivanje tolerancije*

Vanjski promjer gume mora biti unutar vrijednosti D_{\min} i D_{\max} dobivenih iz ove formule:

$$D_{\min} = d + (2H \times a)$$

$$D_{\max} = d + (2H \times b)$$

6.1.5.1. za veličine guma navedene u Dodatku 5.:

$$H = 0,5 (D-d) - \text{za pojašnjena vidjeti odjeljak 6.1.2.1.}$$

6.1.5.2. za veličine guma koje nisu navedene u Dodatku 5.:

„H“ i „d“ se određuju prema točki 6.1.2.1.

6.1.5.3. koeficijenti „a“ i „b“ redom su:

6.1.5.3.1. koeficijent „a“ = 0,97;

6.1.5.3.2. koeficijent „b“ za uobičajene, posebne, za snijeg ili zamjenske za privremenu uporabu gume.

Vrsta uporabe	Gume za osobne automobile		Gume za gospodarska vozila	
	radijalne	dijagonalne	radijalne	dijagonalne
Uobičajena	1,04	1,08	1,04	1,07
Posebna	—	—	1,06	1,09
Za snijeg	1,04	1,08	1,04	1,07
Za privremenu uporabu	1,04	1,08	—	—

6.1.5.4. Za gume za snijeg vanjski promjer (D_{\max}) određen u skladu s gore navedenim postupkom može biti veći za 1 %.

6.2. *Zahtjev za ispitivanje izdržljivosti u zavisnosti od nosivosti i brzine*

6.2.1. Svaki tip gume treba proći najmanje jedno ispitivanje izdržljivosti provedeno prema postupku opisanom u Dodatku 7.

6.2.2. Ispitivanje izdržljivosti gume uspješno je ako poslije provedenog ispitivanja nema pojave odvajanja gaznog sloja, platna ili korda, čupanja (oštećenja gaznog sloja) ili kidanja niti korda.

▼B

- 6.2.3. Vanjski promjer gume izmјeren šest sati nakon ispitivanja izdržljivosti u zavisnosti od nosivosti i brzine ne smije biti veći za više od 3,5 % od vanjskog promjera mјerenog prije ispitivanja
- 6.2.4. Kad je podnesen zahtjev za homologaciju tipa gume za gospodarska vozila, upotrebljavaju se kombinacije opterećenje/brzina iz tablice u Dodatku 8. te ispitivanje izdržljivosti opisano u odjeljku 6.2.1. ne treba provoditi za vrijednosti opterećenja i brzine koji nisu nazivne vrijednosti.
- 6.2.5. Kad je podnesen zahtjev (vidjeti odjeljak 6.13. Dodatka 1. Prilogu I.) za homologaciju tipa gume za gospodarska vozila koja ima, pored vrijednosti za promjenu nosivosti ovisno o brzini navedene u Dodatku 8., još neku drugu kombinaciju opterećenje/brzina, treba provesti ispitivanje izdržljivosti propisano u odjeljku 6.2.1., na drugoj gumi istog tipa za tu dodatnu kombinaciju opterećenje/brzina.
- 6.2.6. Kad proizvođač gume proizvodi niz guma, nije potrebno provoditi ispitivanje izdržljivosti (nosivost/brzina) svakog tipa gume u tom nizu. Prema odluci tijela za homologaciju može se odabrati najnepovoljniji slučaj.

6.3. Pokazatelji istrošenosti

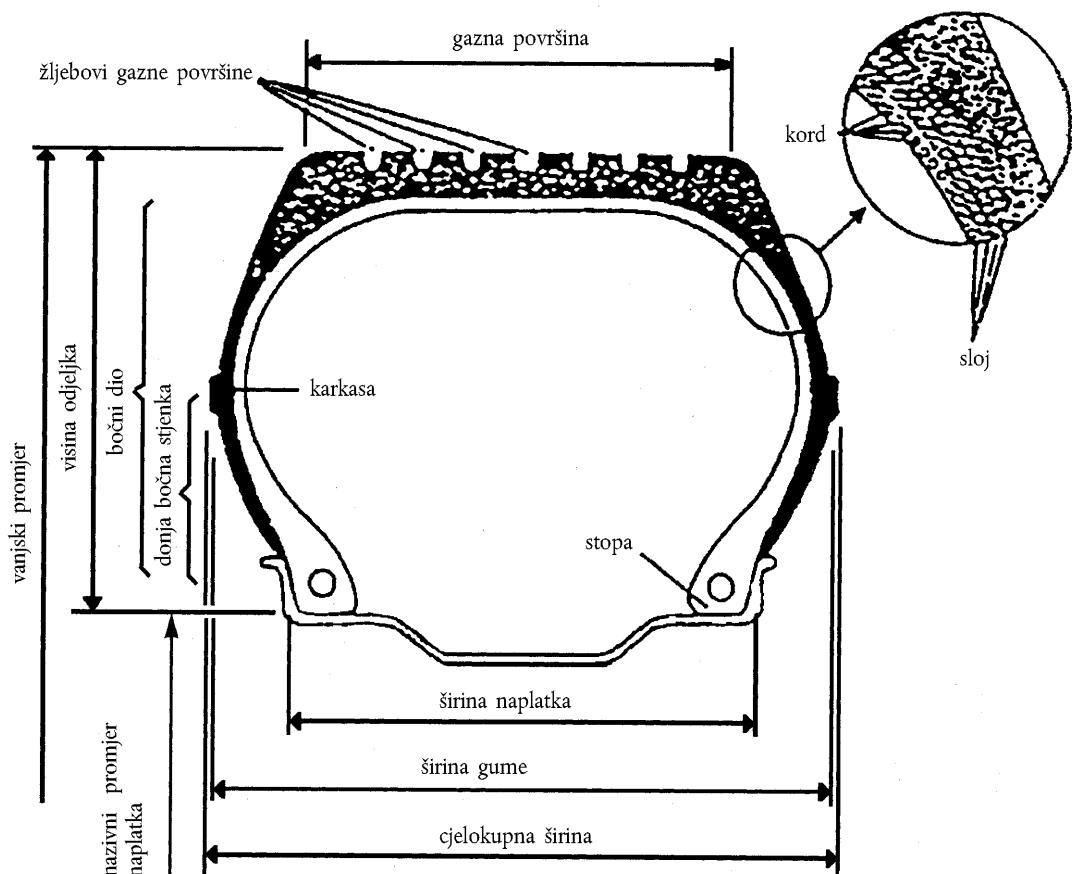
- 6.3.1. Gazni sloj guma za osobne automobile treba imati najmanje šest poprečnih redova pokazatelja istrošenosti, približno ravnomjerno raspoređenih i postavljenih u širokim žljebovima na središnjem dijelu gaznog sloja, tako da čine približno tri četvrtine širine gaznog sloja. Pokazatelji istrošenosti moraju biti takvi da se ne mogu zamijeniti s okrajcima gume između rebara i blokova u gaznom sloju.
- 6.3.2. Međutim, kod guma s dimenzijama koje su prilagođene za ugradbu na naplatke nazivnog promjera 12" ili manjeg dopušteno je četiri reda pokazatelja istrošenosti.
- 6.3.3. Pokazatelji istrošenosti moraju s dopuštenim odstupanjem od + 0,60/-0,00 mm vizualno upozoravati kada dubina odgovarajućih žljebova gaznog sloja nije veća od 1,6 mm.

▼B

Dodatak 1.

Slika s objašnjenjima

(vidjeti Prilog II. odjeljke 2. i 6.1.)

▼B*Dodatak 2.*

**POPIS INDEKSA NOSIVOSTI I ODGVARAJUĆIH NAJVEĆIH MASA
KOJE SE MOGU PREVOZITI**

(vidjeti Prilog II., odjeljak 2.28.)

Indeks nosivosti	Najveća masa
0	45
1	46,2
2	47,5
3	48,7
4	50
5	51,5
6	53
7	54,5
8	56
9	58
10	60
11	61,5
12	63
13	65
14	67
15	69
16	71
17	73
18	75
19	77,5
20	80
21	82,5
22	85
23	87,5
24	90
25	92,5
26	95
27	97,5
28	100
29	103
30	106
31	109
32	112
33	115
34	118
35	121
36	125

▼B

Indeks nosivosti	Najveća masa
37	128
38	132
39	136
40	140
41	145
42	150
43	155
44	160
45	165
46	170
47	175
48	180
49	185
50	190
51	195
52	200
53	206
54	212
55	218
56	224
57	230
58	236
59	240
60	250
61	257
62	265
63	272
64	280
65	290
66	300
67	307
68	315
69	325
70	335
71	345
72	355
73	365
74	375
75	387
76	400
77	412
78	425
79	437

▼B

Indeks nosivosti	Najveća masa
80	450
81	462
82	475
83	487
84	500
85	515
86	530
87	545
88	560
89	580
90	600
91	615
92	630
93	650
94	670
95	690
96	710
97	730
98	750
99	775
100	800
101	825
102	850
103	875
104	900
105	925
106	950
107	975
108	1 000
109	1 030
110	1 060
111	1 090
112	1 120
113	1 150
114	1 180
115	1 215
116	1 250
117	1 285
118	1 320
119	1 360
120	1 400
121	1 450
122	1 500

▼B

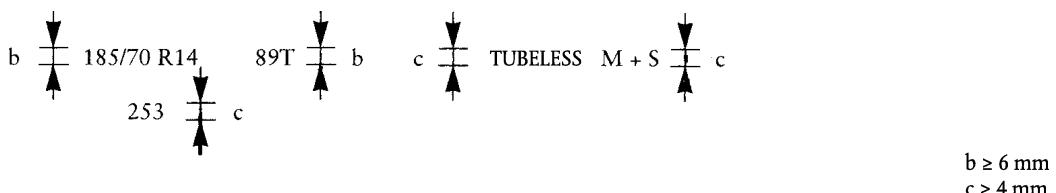
Indeks nosivosti	Najveća masa
123	1 550
124	1 600
125	1 650
126	1 700
127	1 750
128	1 800
129	1 850
130	1 900
131	1 950
132	2 000
133	2 060
134	2 120
135	2 180
136	2 240
137	2 300
138	2 360
139	2 430
140	2 500
141	2 575
142	2 650
143	2 725
144	2 800
145	2 900
146	3 000
147	3 075
148	3 150
149	3 250
150	3 350
151	3 450
152	3 550
153	3 650
154	3 750
155	3 875
156	4 000
157	4 125
158	4 250
159	4 375
160	4 500
161	4 625
162	4 750
163	4 875
164	5 000
165	5 150

▼B

Indeks nosivosti	Najveća masa
166	5 300
167	5 450
168	5 600
169	5 800
170	6 000
171	6 150
172	6 300
173	6 500
174	6 700
175	6 900
176	7 100
177	7 300
178	7 500
179	7 750
180	8 000
181	8 250
182	8 500
183	8 750
184	9 000
185	9 250
186	9 500
187	9 750
188	10 000
189	10 300
190	10 600
191	10 900
192	11 200
193	11 500
194	11 800
195	12 150
196	12 500
197	12 850
198	13 200
199	13 600
200	14 000

▼B*Dodatak 3.***RASPORED OZNAKA NA GUMI**

(vidjeti Prilog II. odjeljak 6.2.)

DIO A: GUME ZA OSOBNE AUTOMOBILE**Primjer oznaka koje moraju imati gume stavljenе u promet nakon objave ove Direktive**

Te oznake određuju gumu:

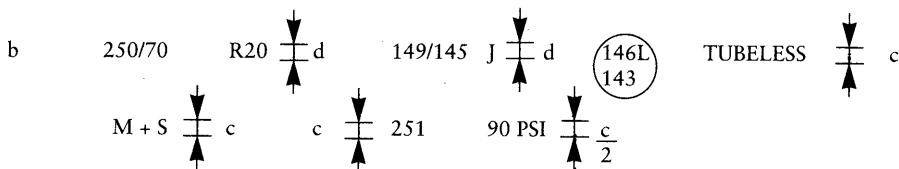
- kojoj je nazivna širina 185 mm,
- kojoj je nazivni odnos oblika 70,
- radijalne strukture (R),
- za koju je nazivni promjer naplatka 14,
- kojoj je nosivost 580 kg, što odgovara koeficijentu nosivosti 89 u Dodatku 2.,
- brzinske kategorije T (najveća brzina 190 km/h),
- koja se može ugraditi bez zračnice („tubeless”),
- koja pripada tipu „za snijeg”,
- koja je proizvedena u dvadeset petom tjednu 1973. godine.

Način postavljanja i redoslijed oznaka koje čine oznaku gume su sljedeći:

- (a) oznaka veličine, koja podrazumijeva nazivnu širinu, nazivni odnos oblika, oznaku tipa strukture (ako je potrebno) i nazivni promjer naplatka, mora biti poredana na način kako je to prikazano u gornjem primjeru: 185/70 R 14;
- (b) indeks nosivosti i oznaka brzinske kategorije moraju biti postavljeni zajedno u blizini oznake veličine. Mogu biti ispred, iza, iznad ili ispod oznake veličine;
- (c) oznake „tubeless”, „reinforced” i „M + S” mogu biti udaljene od oznake veličine.

▼B

DIO B: GUME ZA GOSPODARSKA VOZILA

NAJMANJE VISINE OZNAKA (mm)		
	Gume za promjer naplatka < 20" ili < 508 mm ili širine ≤ 235 mm ili $\leq 9"$	Gume za promjer naplatka $\geq 20"$ ili ≥ 508 mm ili širine > 235 mm ili $> 9"$
b	6	9
c	4	
d	6	

Ove oznake određuju gumu:

- kojoj je nazivna širina 250 mm,
- kojoj je nazivni odnos oblika 70,
- radijalne strukture (R),
- za koju je nazivni promjer naplatka 508 mm, čija je kodna oznaka 20,
- kojoj je nosivost od 3 250 kg kad je zasebna, a 2 900 kg kad je u paru (udvojena), što odgovara redom indeksima nosivosti 149 odnosno 145 danim u Dodatku 2.,
- koja pripada nazivnoj brzinskoj kategoriji J (referentna brzina 100 km/h),
- koja se može dopunski upotrijebiti u brzinskoj kategoriji L (referentna brzina 120 km/h) s nosivošću 3 000 kg kad je zasebna i 2 725 kg kad je u paru (udvojena), što odgovara redom indeksima nosivosti 146 odnosno 143 danim Dodatku 2.,
- koja se može ugraditi bez unutarnje zračnice („tubeless”),
- koja je tipa za „snijeg”,
- koja je proizvedena u dvadeset petom tjednu 1991. godine,
- koja mora biti napuhana na 620 kPa za ispitivanja izdržljivosti, što odgovara simbolu PSI 90.

Način postavljanja i redoslijed oznaka koje čine oznaku gume mora biti kako slijedi:

- (a) oznaka veličine, koja podrazumijeva nazivnu širinu, nazivni odnos oblika, oznaku tipa strukture (ako je potrebno) i nazivni promjer naplatka, mora biti poređana na način kako je to prikazano u gornjem primjeru: 250/70 R 20;
- (b) indeksi nosivosti i oznaka brzinske kategorije moraju biti postavljeni zajedno u blizini oznake veličine. Oni mogu stajati ispred, iza, iznad, ili ispod te oznake.
- (c) oznake „Tubeless”, „M + S” i „REGROOVABLE” mogu biti udaljene od oznake veličine;
- (d) ako su primjenjene odredbe odjeljka 6.2.5. Priloga II., dodatni indeksi nosivosti i oznaka brzinske kategorije moraju biti prikazani u krugu postavljenom blizu onih vrijednosti nazivnih indeksa nosivosti i oznake brzinske kategorije koje se nalaze na boku gume.

▼B*Dodatak 4.***ZAVISNOST IZMEĐU INDEKSA TLAKA I JEDINICA ZA TLAK**

(vidjeti Prilog II. Dodatak 7., dio B, odjeljak 1.3.)

Indeks tlaka („PSI”)	bar	kPa
20	1.4	140
25	1.7	170
30	2.1	210
35	2.4	240
40	2.8	280
45	3.1	310
50	3.4	340
55	3.8	380
60	4.2	420
65	4.5	450
70	4.8	480
75	5.2	520
80	5.5	550
85	5.9	590
90	6.2	620
95	6.6	660
100	6.9	690
105	7.2	720
110	7.6	760
115	7.9	790
120	8.3	830
125	8.6	860
130	9.0	900
135	9.3	930
140	9.7	970
145	10.0	1 000
150	10.3	1 030

▼B*Dodatak 5.***MJERNI NAPLATAK, VANJSKI PROMJER I ŠIRINA GUMA ODREĐENIH OZNAKA VELIČINE**

(vidjeti Prilog II. odjeljke 6.1.1.2. i 6.1.2.2.)

DIO A: GUMA ZA OSOBNE AUTOMOBILE**TABLICA 1.****Gume dijagonalne strukture**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (¹) (mm)	Širina presjeka (¹) (mm)
<i>Niz uobičajenih guma („Super balloon series”)</i>			
4,80–10	3,5	490	128
5,20–10	3,5	508	132
5,20–12	3,5	558	132
5,60–13	4	600	145
5,90–13	4	616	150
6,40–13	4,5	642	163
5,20–14	3,5	612	132
5,60–14	4	626	145
5,90–14	4	642	150
6,40–14	4,5	666	163
5,60–15	4	650	145
5,90–15	4	668	150
6,40–15	4,5	692	163
6,70–15	4,5	710	170
7,10–15	5	724	180
7,60–15	5,5	742	193
8,20–15	6	760	213
<i>Niskoprofilne gume („Low section series”)</i>			
5,50–12	4	552	142
6,00–12	4,5	574	156
7,00–13	5	644	178
7,00–14	5	668	178
7,50–14	5,5	688	190
8,00–14	6	702	203
6,00–15 L	4,5	650	156
<i>Jako niskoprofilne gume („Super low section series”) (²)</i>			
155–13/6,15–13	4,5	582	157
165–13/6,45–13	4,5	600	167
175–13/6,95–13	5	610	178
155–14/6,15–14	4,5	608	157
165–14/6,45–14	4,5	626	167
175–14/6,95–14	5	638	178
185–14/7,35–14	5,5	654	188
195–14/7,75–14	5,5	670	198
<i>Izrazito niskoprofilne gume („Ultra low section”)</i>			
5,9–10	4,5	483	148
6,5–13	4,5	586	166
6,9–13	4,5	600	172
7,3–13	5	614	184

⁽¹⁾ Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.⁽²⁾ Prihváćene su sljedeće označke veličine guma:
185–14/7,35–14 ili 185–14 ili 7,35–14 ili 7,35–14/185–14

▼B

TABLICA 2.
Gume radijalne strukture

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer ⁽¹⁾ (mm)	Širina presjeka ⁽¹⁾ (mm)
5,60 R 13	4	606	145
5,90 R 13	4,5	626	155
6,40 R 13	4,5	640	170
7,00 R 13	5	644	178
7,25 R 13	5	654	184
5,90 R 14	4,5	654	155
5,60 R 15	4	656	145
6,40 R 15	4,5	690	170
6,70 R 15	5	710	180
140 R 12	4	538	138
150 R 12	4	554	150
150 R 13	4	580	149
160 R 13	4,5	596	158
170 R 13	5	608	173
150 R 14	4	606	149
180 R 15	5	676	174

(¹) *Odstupanja:* vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

TABLICA 3.
Radijalne gume - Niz s milimetarskim mjerama

Oznaka veličine gume (2)	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (1) (mm)	Širina gume (1) (mm)
125 R 10	3,5	459	127
145 R 10	4	492	147
125 R 12	3,5	510	178
135 R 12	4	522	184
145 R 12	4	542	
155 R 12	4,5	550	155
125 R 13	3,5	536	127
135 R 13	4	548	137
145 R 13	4	566	147
155 R 13	4,5	578	157
165 R 13	4,5	596	167
175 R 13	5	608	178
185 R 13	5,5	624	188
125 R 14	3,5	562	127
135 R 14	4	574	137
145 R 14	4	590	147
155 R 14	4,5	604	157
165 R 14	4,5	622	167
175 R 14	5	634	178
185 R 14	5,5	650	188
195 R 14	5,5	666	198
205 R 14	6	686	208
215 R 14	6	700	218
225 R 14	6,5	714	228
125 R 15	3,5	588	127
135 R 15	4	600	137
145 R 15	4	616	147
155 R 15	4,5	630	157
165 R 15	4,5	646	167
175 R 15	5	660	178
185 R 15	5,5	674	188
195 R 15	5,5	690	198
205 R 15	6	710	208
215 R 15	6	724	218
225 R 15	6,5	738	228
235 R 15	6,5	752	238
175 R 16	5	686	178
185 R 16	5,5	698	188
205 R 16	6	736	208

(1) Za dopuštena odstupanja vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5 Priloga II.

(2) Na nekim gumama promjer naplatka može se navesti u mm:

10" = 255

12" = 305

13" = 330

14" = 355

10" = 255

15" = 380

16" = 405

(primjer: 125 R 255).

▼B**TABLICA 4.****Niz 70 – radijalne (*)**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (¹) (mm)	Širina gume (mm) (¹)
145/70 R 10	3,5	462	139
155/70 R 10	3,5	474	146
165/70 R 10	4,5	494	165
145/70 R 12	4	512	144
155/70 R 12	4	524	151
165/70 R 12	4,5	544	165
175/70 R 12	5	552	176
145/70 R 13	4	538	144
155/70 R 13	4	550	151
165/70 R 13	4,5	568	165
175/70 R 13	4,5	580	176
185/70 R 13	5	598	186
195/70 R 13	5,5	608	197
205/70 R 13	5,5	625	204
145/70 R 14	4	564	144
155/70 R 14	4	576	151
165/70 R 14	4,5	592	165
175/70 R 14	5	606	176
185/70 R 14	5	624	186
195/70 R 14	5,5	636	197
205/70 R 14	5,5	652	206
215/70 R 14	6	665	217
225/70 R 14	6	677	225
235/70 R 14	6,5	694	239
245/70 R 14	6,5	705	243
145/70 R 15	4	590	144
155/70 R 15	4	602	151
165/70 R 15	4,5	618	165
175/70 R 15	5	632	176
185/70 R 15	5	648	186
195/70 R 15	5,5	656	197
205/70 R 15	5,5	669	202
215/70 R 15	6	682	213
225/70 R 15	6	696	220
235/70 R 15	6,5	712	234
245/70 R 15	6,5	720	239

(*) Podaci o dimenzijama koji se primjenjuju za neke postojeće gume. Za nove homologacije primjenjuju se dimenzije izračunane u skladu s odjeljcima 6.1.1.1. i 6.1.2.1. Priloga II.

(¹) Za dopuštena odstupanja vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

TABLICA 5.
Niz 60 – radijalne (*)

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (⁽¹⁾) (mm)	Širina gume (⁽¹⁾) (mm)
165/60 R 12	5	504	167
165/60 R 13	5	530	167
175/60 R 13	5,5	536	178
185/60 R 13	5,5	548	188
195/60 R 13	6	566	198
205/60 R 13	6	578	208
215/60 R 13	6	594	218
225/60 R 13	6,5	602	230
235/60 R 13	6,5	614	235
165/60 R 14	5	554	167
175/60 R 14	5,5	562	178
185/60 R 14	5,5	574	188
195/60 R 14	6	590	198
205/60 R 14	6	604	208
215/60 R 14	6	610	215
225/60 R 14	6	620	220
235/60 R 14	6,5	630	231
245/60 R 14	6,5	642	337
265/60 R 14	7	670	260
185/60 R 15	5,5	600	188
195/60 R 15	6	616	198
205/60 R 15	6	630	208
215/60 R 15	6	638	216
225/60 R 15	6,5	652	230
235/60 R 15	6,5	664	236
255/60 R 15	7	688	255
205/60 R 16	6	654	208
215/60 R 16	6	662	215
225/60 R 16	6	672	226
235/60 R 16	6,5	684	232

(*) Podaci o dimenzijama koji se primjenjuju za neke postojeće gume. Za nove homologacije primjenjuju se dimenzije izračunane u skladu s odjeljcima 6.1.1.1. i 6.1.2.1. Priloga II.

(⁽¹⁾) Za dopuštena odstupanja vidjeti odjeljke 6.1.4 i 6.1.5. Priloga II.

TABLICA 6.
Gume s većom nosivosti („High Flotation Tyres”) – radijalne (*)

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (⁽¹⁾) (mm)	Širina gume (⁽¹⁾) (mm)
27 × 8,50 R 14	7	674	218
30 × 9,50 R 15	7,5	750	240
31 × 10,50 R 15	8,5	775	268
31 × 11,50 R 15	9	775	290
32 × 11,50 R 15	9	801	290
33 × 12,50 R 15	10	826	318

(*) Podaci o dimenzijama koji se primjenjuju za neke postojeće gume. Za nove homologacije primjenjuju se dimenzije izračunane u skladu s odjeljcima 6.1.1.1. i 6.1.2.1. Priloga II.

(⁽¹⁾) Za dopuštena odstupanja vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

DIO B: GUME ZA GOSPODARSKA VOZILA

TABLICA 1.**Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE**

**UOBIČAJENOG PRESJEKA, UGRADENE NA 5° STOŽASTE ILI
RAVNE NAPLATKE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
6,50 R 20	5,00	860	181
7,00 R 16	5,50	784	198
7,00 R 18	5,50	842	198
7,00 R 20	5,50	892	198
7,50 R 16 i ili A16 ili 1–16	6,00	802	210
7,50 R 17 i ili A17 ili 1–17	6,00	852	210
7,50 R 20 i ili A20 ili 1–20	6,00	928	210
8,25 R 16 i ili B16 ili 2–16	6,50	860	230
8,25 R 17 i ili B17 ili 2–17	6,50	886	230
8,25 R 20 i ili B20 ili 2–20	6,50	962	230
9,00 R 16 i ili C16 ili 3–16	6,50	912	246
9,00 R 20 i ili C20 ili 3–20	7,00	1 018	258
10,00 R 20 i ili D20 ili 4–20	7,50	1 052	275
10,00 R 22 i ili D22 ili 4–22	7,50	1 102	275
11,00 R 16	6,50	980	279
11,00 R 20 i ili E20 ili 5–20	8,00	1 082	286
11,00 R 22 i ili E22 ili 5–22	8,00	1 132	286
11,00 R 24 i ili E24 ili 5–24	8,00	1 182	286
12,00 R 20 i ili F20 ili 6–20	8,50	1 122	313
12,00 R 22	8,50	1 174	313
12,00 R 24 i ili F24 ili 6–24	8,50	1 226	313
13,00 R 20	9,00	1 176	336
14,00 R 20 i ili G20 ili 7–20	10,00	1 238	370
14,00 R 22	10,00	1 290	370
14,00 R 24	10,00	1 340	370

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

TABLICA 2.
Gume za gospodarska vozila
DIJAGONALNE

U OBIČAJENOG PRESJEKA, UGRAĐENE NA NAPLATKE S NAGIBOM
 5° I LI NAPLATKE S RAVNOM OSNOVOM

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
7,00–16	5,50	774	198
7,00–20	5,50	898	198
7,50–16 i/ili A16 ili 1–16	6,00	806	210
7,50–17 i/ili A17 ili 1–17	6,00	852	210
7,50–20 i/ili A20 ili 1–20	6,00	928	213
8,25–16 i/ili B16 ili 2–16	6,50	860	234
8,25–17 i/ili B17 ili 2–17	6,50	895	234
8,25–20 i/ili B20 ili 2–20	6,50	970	234
9,00–16	6,50	900	252
9,00–20 i/ili C20 ili 3–20	7,00	1 012	256
9,00–24 i/ili C24 ili 3–24	7,00	1 114	256
10,00–20 i/ili D20 ili 4–20	7,50	1 050	275
10,00–22 i/ili D22 ili 4–22	7,50	1 102	275
11,00–20 i/ili E20 ili 5–20	8,00	1 080	291
11,00–22 i/ili E22 ili 5–22	8,00	1 130	291
11,00–24 i/ili E24 ili 5–24	8,00	1 180	291
12,00–18	8,50	1 070	312
12,00–20 i/ili F20 ili 6–20	8,50	1 120	312
12,00–22 i/ili F22 ili 6–22	8,50	1 172	312
12,00–24 i/ili F24 ili 6–24	8,50	1 222	312
13,00–20	9,00	1 170	342
14,00–20 i/ili G20 ili 7–20	10,00	1 238	375
14,00–22 i/ili G22 ili 7–22	10,00	1 290	375
14,00–24 i/ili G24 ili 7–24	10,00	1 340	375
15,00–20	11,25	1 295	412
16,00–20	13,00	1 370	446

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

TABLICA 3.
Gume za gospodarska vozila
RADIJALNE

UOBIČAJENOG PRESJEKA, UGRAĐENE NA UDUBLJENE NAPLATKE S NAGIBOM 15°

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
8 R 17,5	6,00	784	208
8,5 R 17,5	6,00	802	215
9 R 17,5	6,75	820	230
9,5 R 17,5	6,75	842	240
10 R 17,5	7,50	858	254
11 R 17,5	8,25	900	279
7 R 19,5	5,25	800	185
8 R 19,5	6,00	856	208
8 R 22,5	6,00	936	208
9 R 19,5	6,75	894	230
9 R 22,5	6,75	970	230
9,5 R 19,5	6,75	916	240
10 R 19,5	7,50	936	254
10 R 22,5	7,50	1 020	254
11 R 19,5	8,25	970	279
11 R 22,5	8,25	1 050	279
11 R 24,5	8,25	1 100	279
12 R 19,5	9,00	1 008	300
12 R 22,5	9,00	1 084	300
13 R 22,5	9,75	1 124	320

TABLICA 4.
DIJAGONALNE UOBIČAJENOG PRESJEKA, UGRAĐENE NA UDUBLJENE NAPLATKE S NAGIBOM 15°

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
8-19,5	6,00	856	208
9-19,5	6,75	894	230
9-22,5	6,75	970	230
10-22,5	7,50	1 020	254
11-22,5	8,25	1 054	279
11-24,5	8,25	1 100	279
12-22,5	9,00	1 084	300

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 5.****Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE**

**ŠIROKE GUME („WIDE BASE”) UGRAĐENE NA 15° – STOŽASTE
NAPLATKE (S UPUŠTENOM SREDINOM)**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
14 R 19,5	10,50	962	349
15 R 19,5	11,75	998	387
15 R 22,5	11,75	1 074	387
16,5 R 19,5	13,00	1 046	425
16,5 R 22,5	13,00	1 122	425
18 R 19,5	14,00	1 082	457
18 R 22,5	14,00	1 158	457
19,5 R 19,5	15,00	1 134	495
21 R 22,5	16,50	1 246	540

TABLICA 6.**DIJAGONALNE**

**ŠIROKE GUME („WIDE BASE”) UGRAĐENE NA 15° – STOŽASTE
NAPLATKE (S UPUŠTENOM SREDINOM)**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
15–19,5	11,75	1 004	387
15–22,5	11,75	1 080	387
16,5–19,5	13,00	1 052	425
16,5–22,5	13,00	1 128	425
18–19,5	14,00	1 080	457
18–22,5	14,00	1 156	457
19,5–19,5	15,00	1 138	495
21–22,5	16,50	1 246	540

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 7.****Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE****NIZ 80, UGRAĐENE NA 5° – STOŽASTE ILI RAVNE NAPLATKE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
12/80 R 20	8,50	1 008	305
13/80 R 20	9,00	1 048	326
14/80 R 20	10,00	1 090	350
14/80 R 24	10,00	1 192	350
14,75/80 R 20	10,00	1 124	370
15,50/80 R 20	10,00	1 158	384

TABLICA 8.**RADIJALNE****VRSTA 70, UGRAĐENE NA 15° – STOŽASTE NAPLATKE (S
UPUŠTENOM SREDINOM)**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
9/70 R 22,5	6,75	892	229
10/70 R 22,5	7,50	928	254
11/70 R 22,5	8,25	962	279
12/70 R 22,5	9,00	999	305
13/70 R 22,5	9,75	1 033	305

TABLICA 9.**RADIJALNE****NIZ 80, UGRAĐENE NA 15° – STOŽASTE NAPLATKE (S
UPUŠTENOM SREDINOM)**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
12/80 R 22,5	9,00	1 046	305

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 10.****Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE**

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA UGRAĐENE NA
NAPLATKE PROMJERA 16" ILI VEĆE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
6,00 R 16 C	4,50	728	170
6,00 R 18 C	4,00	782	165
6,50 R 16 C	4,50	742	176
6,50 R 17 C	4,50	772	176
6,50 R 17 LC	4,50	726	166
6,50 R 20 C	5,00	860	181
7,00 R 16 C	5,50	778	198
7,50 R 16 C	6,00	802	210
7,50 R 17 C	6,00	852	210

TABLICA 11.**DIJAGONALNE**

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA, UGRAĐENE NA
NAPLATKE PROMJERA 16" ILI VEĆE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
6,00–16 C	4,50	730	170
6,00–18 C	4,00	786	165
6,00–20 C	5,00	842	172
6,50–20 C	4,50	748	176
6,50–17 LC	4,50	726	166
6,50–20 C	5,00	870	181
7,00–16 C	5,50	778	198
7,00–18 C	5,50	848	198
7,00–20 C	5,50	898	198
7,50–16 C	6,00	806	210
7,50–17 C	6,00	852	210
8,25–16 C	6,50	860	234
8,90–16 C	6,50	885	250
9,00–16 C	6,50	900	252

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 12.****Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE**

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA, UGRAĐENE NA 5° –
STOŽASTE NAPLATKE**

Promjer naplatka 12"-15"

(SUPUŠTENOM SREDINOM)

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
Niz uobičajenih guma (Super balloon series)			
5,60 R 12 C	4,00	570	150
6,40 R 13 C	5,00	648	172
6,70 R 13 C	5,00	660	180
6,70 R 14 C	5,00	688	180
6,70 R 15 C	5,00	712	180
7,00 R 15 C	5,50	744	195
Niskoprofilne gume (Low section series)			
6,50 R 14 C	5,00	640	170
7,00 R 14 C	5,00	650	180
7,50 R 14 C	5,50	686	195

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA UGRAĐENE NA 15°
STOŽASTE NAPLATKE**

(SUPUŠTENOM SREDINOM)

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
7 R 17,5 C	5,25	752	185
8 R 17,5 C	6,00	784	208

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 13.****Gume za gospodarska vozila****DIJAGONALNE**

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA UGRAĐENE NA 5° –
STOŽASTE NAPLATKE**

(S UPUŠTENOM SREDINOM)

Promjer naplatka 12"-15"

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
Niz uobičajenih guma (Super balloon series)			
5,20–12 C	3,50	560	136
5,60–12 C	4,00	572	148
5,60–13 C	4,00	598	148
5,90–13 C	4,50	616	158
5,90–14 C	4,50	642	158
5,90–15 C	4,50	668	158
6,40–13 C	5,00	640	172
6,40–14 C	5,00	666	172
6,40–15 C	5,00	692	172
6,40–16 C	4,50	748	172
6,70–13 C	5,00	662	180
6,70–14 C	5,00	688	180
6,70–15 C	5,00	714	180
Niskoprofilne gume (Low section series)			
5,50–12 C	4,00	552	142
6,00–12 C	4,50	574	158
6,00–14 C	4,50	626	158
6,50–14 C	5,00	650	172
6,50–15 C	5,00	676	172
7,00–14 C	5,00	668	182
7,50–14 C	5,50	692	192
Niz uobičajenih guma (Balloon series)			
7,00–15 C	5,50	752	198
7,50–15 C	6,00	780	210
Milimetarski niz guma			
125–12 C	3,50	514	127
165–15 C	4,50	652	167
185–14 C	5,50	654	188
195–14 C	5,50	670	198
245–16 C	7,00	798	248
17–15 C ili	5,00	678	178
17–380 C	5,00	678	178
17–400 C	19 × 400 mm	702	186
19–400 C	19 × 400 mm	736	200
21–400 C	19 × 400 mm	772	216

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 14.****Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE**

**GUME ZA LAKA GOSPODARSKA VOZILA UGRAĐENE NA 5° –
STOŽASTE NAPLATKE (S UPUŠTENOM SREDINOM)**

Milimetarski niz

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
125 R 12 C	3,50	510	127
125 R 13 C	3,50	536	127
125 R 14 C	3,00	562	127
125 R 15 C	3,50	588	127
135 R 12 C	4,00	522	137
135 R 13 C	4,00	548	137
135 R 14 C	4,00	574	137
135 R 15 C	4,00	600	137
145 R 10 C	4,00	492	147
145 R 12 C	4,00	542	147
145 R 13 C	4,00	566	147
145 R 14 C	4,00	590	147
145 R 15 C	4,00	616	147
155 R 12 C	4,50	550	157
155 R 13 C	4,50	578	157
155 R 14 C	4,50	604	157
155 R 15 C	4,50	630	157
155 R 16 C	4,50	656	157
165 R 13 C	4,50	596	167
165 R 14 C	4,50	622	167
165 R 15 C	4,50	646	167
165 R 16 C	4,50	672	167
175 R 13 C	5,00	608	178
175 R 14 C	5,00	634	178
175 R 15 C	5,00	660	178
175 R 16 C	5,00	684	178
185 R 13 C	5,50	624	188
185 R 14 C	5,50	650	188
185 R 15 C	5,50	674	188
185 R 16 C	5,50	700	188
195 R 14 C	5,50	666	198
195 R 15 C	5,50	690	198
195 R 16 C	5,50	716	198
205 R 14 C	6,00	686	208
205 R 15 C	6,00	710	208
205 R 16 C	6,00	736	208

▼B

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
215 R 14 C	6,00	700	218
215 R 15 C	6,00	724	218
215 R 16 C	6,00	750	218
225 R 14 C	6,50	714	228
225 R 15 C	6,50	738	228
225 R 16 C	6,50	764	228
235 R 14 C	6,50	728	238
235 R 15 C	6,50	752	238
235 R 16 C	6,50	778	238
17 R 15 C ili	5,00	678	178
17 R 380 C	5,00	678	178
17 R 400 C	19 × 400 mm	698	186
19 R 400 C	19 × 400 mm	728	200

Odstupanje: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 15.****Gume za gospodarska vozila****DIJAGONALNE**

**ŠIROKE GUME (Wide Base Tyres) ZA VIŠENAMJENSKE
CESTOVNE KAMIONE ZA TERENSKU I POLJOPRIVREDNU
UPORABU**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
10,5–18 MPT	9	905	270
10,5–20 MPT	9	955	270
12,5–18 MPT	11	990	325
12,5–20 MPT	11	1 040	325
14,5–20 MPT	11	1 095	355
14,5–24 MPT	11	1 195	355
7,50–18 MPT	5,50	885	208

TABLICA 16.**RADIJALNE**

**ŠIROKE GUME ZA VIŠENAMJENSKE CESTOVNE KAMIONE ZA
TERENSKU I POLJOPRIVREDNU UPORABU**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
10,5 R 20 MPT	9	955	276
12,5 R 20 MPT	11	1 040	330
14,5 R 20 MPT	11	1 095	362
14,5 R 24 MPT	11	1 195	362

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B

TABLICA 17.
Gume za gospodarska vozila
RADIJALNE
GUME ZA SLOBODNU OSOVINU ZA CESTOVNU UPORABU

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
5,00 R 8	3,00	467	132
6,00 R 9	4,00	540	160
7,00 R 12	5,00	672	192
7,50 R 15	6,00	772	212
8,25 R 15	6,50	836	234
10,00 R 15	7,50	918	275

TABLICA 18.
DIJAGONALNE
GUME ZA SLOBODNU OSOVINU ZA CESTOVNU UPORABU

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
6,00–9	4,00	540	160
7,00–12	5,00	672	192
7,00–15	5,00	746	192
7,50–15	6,00	772	212
8,25–15	6,50	836	234
10,00–15	7,50	918	275
200–15	6,50	730	205

TABLICA 19.
DIJAGONALNE
**GUME NIZA „75“ UGRAĐENE NA 15° – STOŽASTE
NAPLATKE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
7,25/75–16,5 ili 7,25–16,5	5,25	695	182
8,00/75–16,5 ili 8,00–16,5	6,00	724	203
8,75/75–16,5 ili 8,75–16,5	6,75	752	224
9,50/75–16,5 ili 9,50–16,5	7,50	781	245

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 20.****Gume za gospodarska vozila****DIJAGONALNE****DIJAGONALNE I RADIJALNE GUME UGRAĐENE NA RAVNE ILI
SASTAVLJENE NAPLATKE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
3,00–4	2,10	255	81
4,00–4	2,50	312	107
4,00–8	2,50	414	107
5,00–8	3,00	467	132
6,50–10	5,00	588	177
7,00–9	5,00	562	174
7,50–10	5,50	645	207
8,25–10	6,50	698	240
10,50–13	6,00	889	275
10,50–16	6,00	965	275
11,00–16	6,00	952	272
14,00–16	10,00	1 139	375
15 × 4,5–2	3,25	385	122
16 × 6–8	4,33	425	152
18 × 7–8 (¹)	4,33	462	173
21 × 4	2,32	565	113
21 × 8–9	6,00	535	200
23 × 9–10	6,50	595	225
22 × 4,5	3,11	595	132
23 × 5	3,75	635	155
25 × 6	3,75	680	170
27 × 6	4,33	758	188
27 × 10–12	8,00	690	255
28 × 6	3,75	760	170
28 × 9–15	7,00	707	216
(8,15–15)	7,00	707	216
29 × 7	5,00	809	211
29 × 8	6,00	809	243
9,00–15	6,00	840	249
2,50–15	7,50	735	250
3,00–15	8,00	840	300

(¹) Također označeno 18 × 7.

RADIJALNE

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
6,50 R 10	5,00	588	177
7,00 R 15	5,50	746	197
7,50 R 10	5,50	645	207

▼B

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Vanjski promjer (mm)	Širina gume (mm)
15 × 4,5 R 8	3,25	385	122
16 × 6 R 8	4,33	435	152
18 × 7 R 8	4,33	462	173
560 × 165 R 11	5,00	560	175
680 × 180 R 15	5,00	680	189

Odstupanja: vidjeti odjeljke 6.1.4. i 6.1.5. Priloga II.

▼B**TABLICA 21.**

Gume za kamione, autobuse, prikolice i višenamjenska osobna vozila za uobičajenu cestovnu uporabu

DIJAGONALNE I RADIJALNE

**GUME UGRAĐENE NA NAPLATKE S 15° – UPUŠTENOM
SREDINOM ILI POLUUPUŠTENOM SREDINOM**

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
6,00–16 LT	6,00 R 16 LT	4,50	173	732	743
6,50–16 LT	6,50 R 16 LT	4,50	182	755	767
6,70–15 LT	6,70 R 15 LT	5,00	191	722	733
7,00–13 LT	7,00 R 13 LT	5,00	187	647	658
7,00–14 LT	7,00 R 14 LT	5,00	187	670	681
7,00–15 LT	7,00 R 15 LT	5,50	202	752	763
7,00–16 LT	7,00 R 16 LT	5,50	202	778	788
7,10–15 LT	7,10 R 15 LT	5,00	199	738	749
7,50–15 LT	7,50 R 15 LT	6,00	220	782	794
7,50–16 LT	7,50 R 16 LT	6,00	220	808	819
8,25–16 LT	8,25 R 16 LT	6,50	241	859	869
9,00–16 LT	9,00 R 16 LT	6,50	257	890	903
D 78–14 LT	DR 78–14 LT	5,00	192	661	672
E 78–14 LT	ER 78–14 LT	5,50	199	667	678
C 78–15 LT	CR 78–15 LT	5,00	187	672	683
G 78–15 LT	GR 78–15 LT	6,00	212	711	722
H 78–15 LT	HR 78–15 LT	6,00	222	727	739
L 78–15 LT	LR 78–15 LT	6,50	236	749	760
F 78–16 LT	FR 78–16 LT	5,50	202	721	732
H 78–16 LT	HR 78–16 LT	6,00	222	753	764
L 78–16 LT	LR 78–16 LT	6,50	236	775	786

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 8 %.

⁽²⁾ Odstupanje + 8 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 22.**

**Gume za kamione, autobuse, prikolice i višenamjenska osobna vozila za uobičajenu
cestovnu uporabu**

DIJAGONALNE I RADIJALNE

**GUME UGRAĐENE NA NAPLATKE S 15° UPUŠTENOM
SREDINOM**

TABLICA 22.1.

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
7–14,5 LT	—	6,00	185	677	—
8–14,5 LT	—	6,00	203	707	—
9–14,5 LT	—	7,00	241	711	—
7–17,5 LT	7 R 17,5 LT	5,25	189	758	769
8–17,5 LT	8 R 17,5 LT	5,25	199	788	799

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 8 %.

⁽²⁾ Odstupanje + 8 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

TABLICA 22.2.

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
8,00–16,5 LT	8,00 R 16,5 LT	6,00	203	720	730
8,75–16,5 LT	8,75 R 16,5 LT	6,75	222	748	759
9,50–16,5 LT	9,50 R 16,5 LT	6,75	241	776	787
10–16,5 LT	10 R 16,5 LT	8,25	264	762	773
10–17,5 LT	10 R 17,5 LT	8,25	264	787	798
12–16,5 LT	12 R 16,5 LT	9,75	307	818	831
30 × 9,50–16,5 LT	30 × 9,50 R 16,5 LT	7,50	240	750	761
31 × 10,50–16,5 LT	31 × 10,50 R 16,5 LT	8,25	266	775	787
33 × 10,50–16,5 LT	33 × 12,50 R 16,5 LT	9,75	315	826	838
37 × 10,50–16,5 LT	37 × 14,50 R 16,5 LT	11,25	365	928	939

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 7 %.

⁽²⁾ Odstupanje + 8 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 23.****Gume za kamione, autobuse i prikolice za uobičajenu cestovnu uporabu****DIJAGONALNE I RADIJALNE****GUME UGRAĐENE NA NAPLATKE S 15° UPUŠTENOM
SREDINOM**

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer		
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Terenske gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
Gume s uobičajenim presjekom						
7–22,5	7R 22,5	5,25	178	878	—	894
8–19,5	8R 19,5	6,00	203	859	—	876
8–22,5	8R 22,5	6,00	203	935	—	952
9–22,5	9R 22,5	6,75	229	974	982	992
10–22,5	10R 22,5	7,50	254	1 019	1 031	1 038
11–22,5	11R 22,5	8,25	279	1 054	1 067	1 037
11–24,5	11R 24,5	8,25	279	1 104	1 118	1 123
12–22,5	12R 22,5	9,00	300	1 085	1 099	1 104
12–24,5	12R 24,5	9,00	300	1 135	1 150	1 155
12,5–22,5	12,5 R 22,5	9,00	302	1 085	1 099	1 104
12,5–22,5	12,5 R 24,5	9,00	302	1 135	1 150	1 155
Široke gume						
14–17,5	14R 17,5	10,50	349	907	—	921
15–19,5	15R 19,5	11,75	389	1 005	—	1 019
15–22,5	15R 22,5	11,75	389	1 082	—	1 095
16,5–19,5	16,5 R 19,5	13,00	425	1 052	—	1 068
16,5–22,5	16,5 R 22,5	13,00	425	1 128	—	1 144
18–19,5	18R 19,5	14,00	457	1 080	—	1 096
18–22,5	18R 22,5	14,00	457	1 158	—	1 172
19,5–19,5	19,5 R 19,5	15,00	495	1 138	—	1 156

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 6 %.⁽²⁾ Odstupanje + 5 % razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 24.****Gume za kamione, autobuse i prikolice za uobičajenu cestovnu uporabu****DIJAGONALNE I RADIJALNE****GUME UGRAĐENE NA NAPLATKE S 5° UPUŠTENOM
SREDINOM.**

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer		
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Terenske gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
—	8R14LT	7,00	216	667	—	—
9–15LT	—	8,00	254	744	755	—
10–15LT	10R15LT	8,00	264	773	783	—
10–16LT	—	8,00	264	798	809	—
11–14LT	—	8,00	279	752	763	—
11–15LT	11R15LT	8,00	279	777	788	—
11–16LT	—	8,00	279	803	813	—
12–15LT	—	10,00	318	823	834	—
—	9R15LT	8,00	254	744	755	752
24 × 7,50–13LT	24 × 7,50R13LT	6,00	191	597	609	604
27 × 8,50–14LT	27 × 8,50–14LT	7,00	218	674	685	680
28 × 8,50–15LT	28 × 8,50–15LT	7,00	218	699	711	705
29 × 9,50–15LT	29 × 9,50–15LT	7,50	240	724	736	731
30 × 9,50–15LT	30 × 9,50–15LT	7,50	240	750	761	756
31 × 10,50–15LT	31 × 10,50–15LT	8,50	268	775	787	781
31 × 11,50–15LT	31 × 11,50–15LT	9,00	290	775	787	781
32 × 11,50–15LT	32 × 11,50–15LT	9,00	290	801	812	807
33 × 12,50–15LT	33 × 12,50–15LT	10,00	318	826	838	832
35 × 12,50–15LT	35 × 12,50–15LT	10,00	318	877	888	883
37 × 12,50–15LT	37 × 12,50–15LT	10,00	318	928	939	934
31 × 13,50–15LT	31 × 13,50–15LT	11,00	345	775	787	781
37 × 14,50–15LT	37 × 14,50–15LT	12,00	372	928	939	934
31 × 15,50–15LT	31 × 15,50–15LT	12,00	390	775	787	781

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 6 %.⁽²⁾ Odstupanje + 6 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 25.****Gume za kamione, autobuse i prikolice za uobičajenu cestovnu uporabu****DIJAGONALNE I RADIJALNE****GUME UGRAĐENE NA VIŠEDIJELNE NAPLATKE**

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer		
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Terenske gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
6,50–20	6,50R20	5,00	184	878	—	1 049
7,00–15TR	7,00R15TR	5,50	199	777	—	962
7,00–17	7,00R17	5,50	199	828	—	843
7,00–18	7,00R18	5,50	199	853	—	868
7,00–20	7,00R20	5,50	199	904	—	919
7,50–15 TR	7,50R15TR	6,00	215	808	—	825
7,50–17	7,50R17	6,00	215	859	—	876
7,50–18	7,50R18	6,00	215	884	—	981
7,50–20	7,50R20	6,00	215	935	—	952
8,25–15TR	8,25R15TR	6,50	236	847	855	865
8,25–17	8,25R17	6,50	236	898	906	915
8,25–20	8,25R20	6,50	236	974	982	992
9,00–15TR	9,00R15TR	7,00	259	891	904	911
9,00–20	9,00R20	7,00	259	1 019	1 031	1 038
10,00–15TR	10,00R15TR	7,50	278	927	940	946
10,00–20	10,00R20	7,50	278	1 054	1 067	1 073
10,00–22	10,50R22	7,50	278	1 104	1 118	1 123
11,00–15TR	11,00R15TR	8,00	293	958	972	977
11,00–20	11,00R20	8,00	293	1 085	1 099	1 104
11,00–22	11,00R22	8,00	293	1 135	1 150	1 155
11,00–24	11,00R24	8,00	293	1 186	1 201	1 206
11,50–20	11,50R20	8,00	296	1 085	1 099	1 104
11,50–22	11,50R22	8,00	296	1 135	1 150	1 155
12,50–20	12,00R20	8,50	315	1 125	—	1 146
12,50–24	12,00R24	8,50	315	1 226	—	1 247

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 6 %.⁽²⁾ Odstupanje + 6 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 26.****Gume za kamione i prikolice za cestovnu uporabu pri ograničenoj brzini****DIJAGONALNE I RADIJALNE****GUME UGRAĐENE NA VIŠEDIJELNE NAPLATKE**

Oznaka veličine gume		Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
Dijagonalne	Radijalne			Cestovne gume (mm) ⁽²⁾	Gume M + S (mm) ⁽²⁾
13,00–20	13,00R20	9,00	340	1 117	1 200
14,00–20	14,00R20	10,00	375	1 241	1 266
14,00–24	14,00R24	10,00	375	1 343	1 368

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 6 %.⁽²⁾ Odstupanje + 6 % od razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.**TABLICA 27.****Gume za motorna vozila za stanovanje****DIJAGONALNE**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer (mm) ⁽²⁾
Gume ugrađene na udubljene naplatke s nagibom 15°			
7–14,5 MH	6,00	185	677
8–14,5 MH	6,00	203	707
9–14,5 MH	7,00	241	711

Gume ugrađene na udubljene i srednje udubljene naplatke s nagibom 5°

7,00–15 MH	5,50	202	752
------------	------	-----	-----

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine gume za 8 %.⁽²⁾ Odstupanje + 8 % razlike između gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B**TABLICA 28.****Gume za uporabu u rudarstvu i šumarstvu i za povremenu cestovnu uporabu****D I J A G O N A L N E**

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
			Gazni sloj za pogonske kotače (mm) ⁽²⁾	Poseban gazni sloj (mm) ⁽²⁾
Gume ugrađene na udubljene naplatke s nagibom 15°				
7,00–20 ML	5,50	199	919	—
7,50–20 ML	6,00	215	952	—
8,25–20 ML	6,50	236	992	—
9,00–20 ML	7,00	259	1 038	1 063
10,00–20 ML	7,50	278	1 073	1 099
10,00–22 ML	7,50	278	1 123	1 150
10,00–20 ML	7,50	278	1 174	1 200
11,00–20 ML	8,00	293	1 104	1 131
11,00–22 ML	8,00	293	1 155	1 182
11,00–24 ML	8,00	293	1 206	1 233
12,00–20 ML	8,50	315	1 146	1 173
12,00–24 ML	8,50	315	1 247	1 275
13,00–20 ML	9,00	340	1 200	—
13,00–24 ML	9,00	340	1 302	—
14,00–20 ML	10,00	375	1 266	—
14,00–24 ML	10,00	375	1 368	—
Gume ugrađene na naplatke sa stožastim sjedištem				
11,00–25 ML	8,50	298	1 206	1 233
12,00–21 ML	8,50	315	1 146	1 175
12,00–25 ML	8,50	315	1 247	1 275
13,00–25 ML	10,00	351	1 302	—
14,00–21 ML	10,00	375	1 266	—
14,00–25 ML	10,00	375	1 368	—
Gume ugrađene na udubljene naplatke s nagibom 15°				
9–22,5 ML	6,75	229	992	—
10–22,5 ML	7,50	254	1 038	—
11–22,5 ML	8,25	279	1 073	—
11–24,5 ML	8,25	279	1 123	—
12–22,5 ML	9,00	300	1 104	—
Gume ugrađene na udubljene naplatke s nagibom 15°				
14–17,5 ML	10,50	349	921	—
15–19,5 ML	11,75	389	1 019	—
15–22,5 ML	11,75	389	1 095	—
16,5–19,5 ML	13,00	425	1 068	—
16,5–22,5 ML	13,00	425	1 144	—
18–19,5 ML	14,00	457	1 096	—

▼B

Oznaka veličine gume	Širina mjernog naplatka (u palcima)	Širina gume (mm) ⁽¹⁾	Vanjski promjer	
			Gazni sloj za pogonske kotače (mm) ⁽²⁾	Poseban gazni sloj (mm) ⁽²⁾
18–22,5 ML	14,00	457	1 172	—
19,5–19,5 ML	15,00	495	1 156	—
23–23,5 ML	17,00	584	1 320	—

⁽¹⁾ Ukupne širine gume mogu prijeći gornje širine za 8 %.

⁽²⁾ Odstupanje + 6 % od razlike gornjeg vanjskog promjera i nazivnog promjera naplatka.

▼B*Dodatak 6.***POSTUPAK MJERENJA DIMENZIJA GUME**

(vidjeti Prilog II. odjeljak 6.1.3.)

DIO A: GUME ZA OSOBNE AUTOMOBILE

1.1. Postaviti gumu na mjerni naplatak koji je proizvođač naveo u skladu s točkom 6.11. Dodatka 1 Prilogu I.

1.2. Nakon toga tlak u gumi je namješten kako slijedi:

1.2.1. za uobičajene gume s prekriženim pojasa (bias-belted) na 1,7 bara;

1.2.2. za dijagonalne (bias-ply) gume na tlak prikazan u sljedećoj tablici:

Broj pojasa	Brzinska kategorija		
	L, M, N	P, Q, R, S	T, U, H, V
4	1,7	2,0	—
6	2,1	2,4	2,6
8	2,5	2,8	3,0

1.2.3. za uobičajene radijalne gume na 1,8 bara,

1.2.4. za pojačane gume na 2,3 bara i

1.2.5. za zamjenske gume za privremenu uporabu T-tipa: na: 4,2 bara.

2. Guma koja je postavljena na mjerni naplatak treba držati na sobnoj temperaturi najmanje 24 sata, osim ako nije drukčije propisano u odjeljku 6.2.3. Priloga II.

3. Tlak se ponovno namješta na vrijednost određenu u gornjem odjeljku 1.2.

4. Ukupna širina mjeri se mjernim satom u šest jednak razmaknutih točaka, uzimajući u obzir debljinu zaštitnih rebara ili zaštitnih vrpca. Najveća tako dobivena izmjera uzima se za ukupnu širinu.

5. Vanjski promjer određuje se tako da se izmjeri najveći opseg te tako dobivena vrijednost podijeli s brojem π (3,1416).

DIO B: GUME ZA GOSPODARSKA VOZILA

1. Postaviti gumu na mjerni naplatak koji je proizvođač naveo u skladu s odjeljkom 6.11. Dodatka 1. Prilogu I. i napuhati je do tlaka koji je proizvođač naveo u skladu s odjeljkom 6.12. Dodatka 1. Prilogu I.

2. Guma koja je stavljen na mjerni naplatak treba držati na prostornoj temperaturi laboratorija najmanje 24 sata.

3. Nakon toga tlak se namješta na vrijednost navedenu u odjeljku 1.

4. Ukupna širina se mjeri mjernim satom u šest jednak razmaknutih točaka, uzimajući u obzir debljinu zaštitnih rebara ili zaštitnih vrpca. Najveća tako dobivena izmjera uzima se za ukupnu širinu.

5. Vanjski promjer određuje se tako da se izmjeri najveći opseg te tako dobivena vrijednost podijeli s brojem π (3,1416).

▼B*Dodatak 7.***POSTUPAK ISPITIVANJA IZDRŽLJIVOSTI U ZAVISNOSTI OD NOSIVOSTI I BRZINE⁽¹⁾**

(vidjeti Prilog II. odjeljak 6.2.)

DIO A: GUME ZA OSOBNE AUTOMOBILE**1. Priprema gume**

- 1.1. Postaviti novu gumu na mjerni naplatak koji je proizvođač naveo u skladu s odjeljkom 6.11. Dodatka 1. Prilogu I.
- 1.2. Napuhati gumu do tlaka koji je dan u donjoj tablici:

Tlok pri testiranju (bar)

Brzinska kategorija	Dijagonalne (bias-ply) gume			Radijalne gume		Gume s prekrivenim pojasima	
	Broj slojeva			Uobičajene	Pojačane		
	4	5	6				
L, M, N	2,3	2,7	3,0	2,4	—	—	
P, Q, R, S	2,6	3,0	3,3	2,6	3,0	2,6	
T, U, H	2,8	3,2	3,5	2,8	3,2	2,8	
V	3,0	3,4	3,7	3,0	—	—	

Zamjenske gume za privremenu uporabu T-tipa: 4,2 bara.

- 1.3. Proizvođač može uz obrazloženje zahtijevati primjenu ispitnog tlaka različitog od navedenog u odjeljku 1.2. Guma u takvom slučaju mora biti napuhana na taj tlak (vidjeti odjeljak 6.14. Dodatak 1. Prilog I.).

- 1.4. Sklop guma-kotač kondicionira se na temperaturi u ispitnom laboratoriju najmanje 3 sata.
- 1.5. Tlok u gumi ponovno se namješta na vrijednost navedenu u odjeljku 1.2. ili 1.3.

2. Postupak ispitivanja

- 2.1. Sklop guma – naplatak postavlja se na ispitnu osovinu i nasloni na vanjsku površinu glatkog kola s promjerom $1,70\text{ m} \pm 1\%$ ili $2\text{ m} \pm 1\%$.

- 2.2. Opteretiti ispitnu osovinu opterećenjem koje iznosi 80 % od:

- 2.2.1. najvećeg opterećenja koje odgovara indeksu nosivosti za gume s označama brzinske kategorije L do uključivo H

- 2.2.2. najvećeg opterećenja koje odgovara najvećoj brzini od 240 km/h za gume s označom brzinske kategorije „V“ (vidjeti odjeljak 2.31.2. Priloga II.).

- 2.3. Tlok u gumi ne smije se namještati tijekom ispitivanja i ispitno opterećenje mora se držati stalnim.

- 2.4. Za vrijeme ispitivanja temperatura u ispitnom prostoru mora se održavati između 20°C i 30°C ili na većoj temperaturi, ako proizvođač to dopusti.

- 2.5. Program ispitivanja izdržljivosti mora se provesti bez prekida i u skladu s ovim pojedinostima:

(1) U slučaju guma za osobnih vozila namijenjenih za najveću brzinu veću od 240 km/h (gume označe Z), dok se ne usuglase jedinstveni postupci ispitivanja proizvođač gume mora ispunjavati zahtjeve tehničke službe kako bi postupak ispitivanja i rezultati bili prihvatljivi.

▼B

- 2.5.1. vrijeme porasta brzine od nulte brzine do početne ispitne brzine: 10 minuta;
- 2.5.2. početna ispitna brzina: najveća propisana brzina za tip gume umanjena za 40 km/h u slučaju glatkog kola s promjerom $1,70\text{ m} \pm 1\%$ ili umanjena za 30 km/h u slučaju glatkog kola promjera $2\text{ m} \pm 1\%$.
- 2.5.3. postupni porasti brzine: 10 km/h;
- 2.5.4. trajanje ispitivanja za svaku brzinu osim kod posljednje faze: 10 minuta;
- 2.5.5. trajanje ispitivanja za brzinu u posljednjoj fazi: 20 minuta;
- 2.5.6. najveća ispitna brzina: najveća propisana brzina za tip gume, umanjena za 10 km/h u slučaju glatkog kola s promjerom $1,70\text{ m} \pm 1\%$ ili jednaka najvećoj propisanoj ispitnoj brzini u slučaju glatkog kola s promjerom $2\text{ m} \pm 1\%$.

3. Istovrijedni postupci ispitivanja

Ako se primjenjuje koji drugi postupak ispitivanja različit od opisanog u odjeljku 2., istovrijednost tog postupka mora biti dokazana.

DIO B: GUME ZA GOSPODARSKA VOZILA (¹)**1. Pripremanje gume**

- 1.1. Postaviti novu gumu na mjerni naplatak koji je proizvođač naveo u skladu s odjeljkom 6.11. Dodatka 1. Prilogu I.
- 1.2. Upotrijebiti novu zračnicu ili kombinaciju zračnice, ventila i čepa (ako je potreban) kad se ispituju gume sa zračnicama.
- 1.3. Napuhati gumu do tlaka koji odgovara indeksu tlaka koji je naveo proizvođač u skladu s odjeljkom 6.14. Dodatka 1. Prilogu I.
- 1.4. Držati sklop guma – naplatak na temperaturi u ispitnom laboratoriju najmanje 3 sata.
- 1.5. Ponovno namjestiti tlak u gumi na vrijednost navedenu u odjeljku 1.3.

2. Postupak ispitivanja

- 2.1. Postaviti sklop guma – naplatak na ispitnu osovinu i nasloniti ga na vanjsku površinu pogonjenoga glatkoga bubnja s promjerom $1,70\text{ m} \pm 1\%$, čija je površina najmanje široka kao gazni sloj gume.
- 2.2. Opteretiti ispitnu osovinu nizom ispitnih opterećenja, izraženih u postocima opterećenja danog u Dodatku 2., nasuprot indeksu nosivosti koji je utisnut na boku gume, u skladu s programom prikazanim u tablici ispod. Ako guma ima indekse nosivosti za uporabu zasebno i u paru, referentnu nosivost za uporabu zasebno treba uzeti kao osnovu za ispitna opterećenja.
- 2.3. Tlak u gumi ne smije se namještati tijekom ispitivanja i ispitno opterećenje mora se održavati stalnim u sve tri faze ispitivanja.
- 2.4. Za vrijeme ispitivanja temperatura u ispitnom prostoru mora se održavati između $20\text{ }^{\circ}\text{C}$ i $30\text{ }^{\circ}\text{C}$ ili može biti viša, ako proizvođač to dopusti.
- 2.5. Program ispitivanja izdržljivosti mora se provesti bez prekida.

(¹) U slučaju guma za gospodarska vozila namijenjenih za najveću brzinu veću od 150 km/h, dok se ne usuglase jedinstveni postupci ispitivanja proizvođač gume mora ispunjavati zahtjeve tehničke službe kako bi postupak ispitivanja i rezultati bili prihvativi

▼B**3. Istovrijedni postupci ispitivanja**

Ako se primjenjuje koji drugi postupak ispitivanja različit od opisanog u odjeljku 2., istovrijednost tog postupka mora biti dokazana.

PROGRAM ISPITIVANJA IZDRŽLJIVOSTI

Indeks nosivosti	Brzinska kategorija gume	Brzina ispitnog bubenja (okr/min) (¹)		Opterećenje na kotaču kao postotak opterećenja koje odgovara indeksu opterećenja		
		Radijalne gume	Dijagonalne gume	7 h	16 h	24 h
122 ili viši	F	100	100	66 %	84 %	101 %
	G	125	100			
	J	150	125			
	K	175	150			
	L	200	—			
	M	225	—			
121 ili manji	F	100	100	70 %	88 %	106 %
	G	125	125			
	J	150	150			
	K	175	175			
	L	200	175	4 h	6 h	
				75 %	97 %	
		250	200	75 %	97 %	
		275	—	75 %	97 %	
	P	300	—	75 %	97 %	

(¹) Gume za posebnu uporabu (vidjeti odjeljak 2.1.3. Priloga II.) trebaju se ispitati na brzini koja iznosi 85 % od brzine koja je propisana za istovrijedne uobičajene gume.

▼B

Dodatak 8.

PROMJENA NOSIVOSTI U ZAVISNOSTI OD BRZINE**Gume za gospodarska vozila****RADIJALNE I DIJAGONALNE**

(vidjeti Prilog II. odjeljke 2.30., 2.31. i 6.2.4.)

Brzina (km/h)	Promjena nosivosti (%)									
	Svi indeksi nosivosti				Indeks nosivosti ⁽¹⁾ ≥ 122		Indeks nosivosti ⁽¹⁾ ≤ 121			
	Oznaka brzinske kategorije				Oznaka brzinske kategorije		Oznaka brzinske kategorije			
	F	G	J	K	L	M	L	M	N	P ⁽²⁾
0	+150	+150	+150	+150	+150	+150	+110	+110	+110	+110
5	+110	+110	+110	+110	+110	+110	+90	+90	+90	+90
10	+80	+80	+80	+80	+80	+80	+75	+75	+75	+75
15	+65	+65	+65	+65	+65	+65	+60	+60	+60	+60
20	+50	+50	+50	+50	+50	+50	+50	+50	+50	+50
25	+35	+35	+35	+35	+35	+35	+42	+42	+42	+42
30	+25	+25	+25	+25	+25	+25	+35	+35	+35	+35
35	+19	+19	+19	+19	+19	+19	+29	+29	+29	+29
40	+15	+15	+15	+15	+15	+15	+25	+25	+25	+25
45	+13	+13	+13	+13	+13	+13	+22	+22	+22	+22
50	+12	+12	+12	+12	+12	+12	+20	+20	+20	+20
55	+11	+11	+11	+11	+11	+11	+17,5	+17,5	+17,5	+17,5
60	+10	+10	+10	+10	+10	+10	+15,0	+15,0	+15,0	+15,0
65	+7,5	+8,5	+8,5	+8,5	+8,5	+8,5	+13,5	+13,5	+13,5	+13,5
70	+5,0	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0	+7,0	+12,5	+12,5	+12,5	+12,5
75	+2,5	+5,5	+5,5	+5,5	+5,5	+5,5	+11,0	+11,0	+11,0	+11,0

▼B

Brzina (km/h)	Promjena nosivosti (%)									
	Svi indeksi nosivosti				Indeks nosivosti ⁽¹⁾ ≥ 122		Indeks nosivosti ⁽¹⁾ ≤ 121			
	Oznaka brzinske kategorije				Oznaka brzinske kategorije		Oznaka brzinske kategorije			
	F	G	J	K	L	M	L	M	N	P ⁽²⁾
80	0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+4,0	+10,0	+10,0	+10,0	+10,0
85	-3	+2,0	+3,0	+3,0	+3,0	+3,0	+8,5	+8,5	+8,5	+8,5
90	-6	0	+2,0	+2,0	+2,0	+2,0	+7,5	+7,5	+7,5	+7,5
95	-10	-2,5	+1,0	+1,0	+1,0	+1,0	+6,5	+6,5	+6,5	+6,5
100	-15	-5	0	0	0	0	+5,0	+5,0	+5,0	+5,0
105		-8	-2	0	0	0	+3,75	+3,75	+3,75	+3,75
110		-13	-4	0	0	0	+2,5	+2,5	+2,5	+2,5
115			-7	-3	0	0	+1,25	+1,25	+1,25	+1,25
120			-12	-7	0	0	0	0	0	0
125						0	-2,5	0	0	0
130						0	-5,0	0	0	0
135							-7,5	-2,5	0	0
140							-10	-5	0	0
145								-7,5	-2,5	0
150								-10,0	-5,0	0
155									-7,5	-2,5
160									-10,0	-5,0

⁽¹⁾ Indeksi nosivosti odnose se na pojedinačnu gumu.

⁽²⁾ Promjena nosivosti nije dopuštena za brzine veće od 160 km/h. Za oznaku brzinske kategorije „Q“ i iznad brzinske kategorije koja odgovara oznaci brzinske kategorije (vidjeti odjeljak 2.29.3.) koja određuje najveću dopuštenu brzinu za gumu.

▼B*PRILOG III.***ADMINISTRATIVNE ODREDBE ZA HOMOLOGACIJU VOZILA S
OBZIROM NA UGRADBU NJIHOVIH GUMA**

1. **ZAHTJEV ZA ►M1 EZ HOMOLOGACIJU TPA ◀ VOZILA**
 - 1.1. Zahtjev za ►M1 EEZ homologaciju tpa ◀ vozila s obzirom na ugradbu njegovih guma mora podnijeti proizvođač vozila ili njegov ovlašteni zastupnik.
 - 1.2. Zahtjevu je priložen opis tipa vozila i njegovih guma, u tri primjera, koji se odnosi na veličinu guma, brzinsku kategoriju ili indeks zajedno sa svim zamjenskim gumama za privremenu uporabu, kojima vozilo može biti opremljeno u skladu s opisom u opisnom dokumentu u Dodatku 1.
 - 1.3. Vozilo koje predstavlja tip vozila za homologaciju treba dopremiti tehničkoj službi koja je odgovorna za provođenje homologacijskih ispitivanja.
 - 1.4. Proizvođač vozila ili njegov ovlašteni zastupnik može zatražiti dopunu ►M1 EZ homologacije tipa ◀, kako bi se uključile gume s dodatnim označama veličine, brzinskim kategorijama ili indeksima nosivosti, ili dodatna (dodatne) zamjenska (zamjenske) guma (gume) za privremenu uporabu.
2. **►M1 EZ HOMOLOGACIJA TIPE ◀ VOZILA**
 - 2.1. ►M1 EZ homologacija tipa ◀ se dodjeljuje i izdaje se EEZ broj homologacije za svaki tip vozila koji je dostavljen prema odjeljku 1. i ispunjava zahteve ove Direktive.
 - 2.2. Obavijest o homologaciji ili dopuni ili odbijanju homologacije tipa vozila prema ovoj Direktivi mora biti dostavljena državama članicama putem obrasca sukladnog uzorku u Dodatku 2.
 - 2.3. Svakom homologiranom tipu vozila dodjeljuje se broj homologacije. Ista država članica ne smije dodijeliti isti broj drugom tipu vozila.
3. **PREINAKA TIPE VOZILA**
 - 3.1. Svaka preinaka tipa vozila mora biti prijavljena tijelu za homologaciju koje je homologiralo taj tip vozila. To tijelo za homologaciju može tada:
 - 3.1.1. smatrati da nije vjerojatno da će učinjene preinake imati znatne nepovoljne učinke te da u svakom slučaju vozilo još uvijek zadovoljava zahteve; ili
 - 3.1.2. odbiti homologaciju preinake.
 - 3.2. O potvrđivanju ili odbijanju homologacije, uz navođenje opisa preinaka, treba obavijestiti druge države članice prema postupku u odjeljku 2.2.
4. **SUKLADNOST PROIZVODNJE**
 - 4.1. Svako proizvedeno vozilo na koje se primjenjuje ova Direktiva mora biti izrađeno tako da zadovoljava sve odgovarajuće zahteve ove Direktive.
 - 4.2. Radi provjere jesu li ispunjeni zahtjevi iz odjeljka 4.1., moraju se provoditi odgovarajući nadzori proizvodnje.

▼B

- 4.3. Nositelj homologacije mora posebno osigurati postojanje i primjenu postupka za djelotvoran nadzor nad usklađenosti značajki vozila sa značajkama guma ugrađenih na vozilo, kako je utvrđeno u okviru ove Direktive.
- 4.4. Tijelo za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju može u bilo koje vrijeme provjeriti metode nadzora nad sukladnošću koje se primjenjuju u svakoj proizvodnoj jedinici.
- 4.4.1. Prilikom svakog nadzora, knjige o ispitivanju i zapisi s pregleda proizvodnje moraju biti prikazani osobi koja provodi nadzor.
- 4.5. Uobičajena učestalost nadzora koju odobrava tijelo za homologaciju je najmanje jednom godišnje. U slučaju kad su zabilježeni negativni rezultati u jednom od tih nadzora, tijelo za homologaciju mora osigurati poduzimanje svih potrebnih mjera za ponovno uspostavljanje sukladnosti proizvodnje što je brže moguće.

5. POTPUNA OBUSTAVA PROIZVODNJE

Ako nositelj homologacije potpuno prestane proizvoditi tip vozila koji je homologiran u skladu s ovom Direktivom, on mora o tome obavijestiti tijelo za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju. Po primitku odgovarajuće obavijesti, to tijelo za homologaciju mora obavijestiti o tome druga tijela za homologaciju, putem primjerka obrasca za homologaciju koji na dnu nosi ispis velikim slovima „**POTPUNA OBUSTAVA PROIZVODNJE**”, s potpisom i datumom.

▼B*Dodatak 1.***OPISNI DOKUMENT br. ...****U SKLADU S PRILOGOM I. DIREKTIVI VIJEĆA 70/156/EEZ O ►M1 EZ
HOMOLOGACIJITIPA ▲ VOZILA U ODNOSU NA UGRADBU GUMA****(DIREKTIVA 92/23/EEZ)**

Sljedeći podaci, ako su potrebni, moraju biti priloženi u tri primjera s popisom sadržaja. Svi crteži moraju biti dostavljeni u prikladnom mjerilu i dovoljno detaljni na formatu A 4 ili presavijeni na taj format. Ako postoji mikroprocesorsko nadziranje funkcija, podnijeti bitne podatke vezano uz njegovo funkcioniranje.

0. OPĆENITO
 - 0.1. Marka (trgovački naziv proizvođača):
 - 0.2. Tip i trgovački opis(i):
 - 0.3. Identifikacijska oznaka tipa, ako je postavljena na vozilu (b):
 - 0.3.1. Mjesto te oznake:
 - 0.4. Kategorija vozila (c):
 - 0.5. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
 - 0.6. Mjesto i način postavljanja propisanih pločica i natpisa:
 - 0.6.1. Na podvozju:
 - 0.6.2. Na nadogradnji:
 - 0.7. Adresa(-e) proizvodnog(-ih) pogona:
1. OPĆE KONSTRUKCIJSKE ZNAČAJKE VOZILA
 - 1.3. Broj osovina i kotača:
 - 1.3.1. Broj i položaj osovina s dvostrukim gumama:
 - 1.3.2. Broj i položaj upravljalnih osovina:
 - 1.3.3. Pogonske osovine (broj, položaj, međusobna povezanost):
 - 1.4. Najveća konstrukcijska brzina (za svaku inačicu, ako postoji):
2. MASE I DIMENZIJE (e) (u kg i mm) (vidjeti crtež gdje je primjenjivo)
 - 2.1. Tehnički dopuštena najveća masa na svakoj osovini:
6. OVJES:
 - 6.2. Gume i kotači koji su uobičajeno ugrađeni:
 - 6.2.1. Priložen je popis, koji je priredio proizvođač vozila, svih odgovarajućih inačica (ako ih ima) tipa vozila i odgovarajućih guma koje se ugrađuju na njima. Opis guma mora sadržavati sljedeće podatke:
 - oznaku veličine gume,
 - najmanji indeks nosivosti koji odgovara najvećoj nosivosti osovine (svaka osovina se navodi posebno, ako je na vozilo ugrađeno više od jedne veličine gume),
 - oznaku najmanje brzinske kategorije koja odgovara najvećoj konstrukcijskoj brzini.
 - 6.2.4. Tlak u gumama, prema preporuci proizvođača vozila (kPa):
 - 6.2.5. Kombinacija(-e) guma/naplatak:
 - 6.2.6. Kratak opis zamjenske gume za privremenu uporabu (ako postoji):

▼B*Dodatak 2.*

OBRAZAC

[najveći format: A 4 (210 × 297 mm)]

CERTIFIKAT O ►M1 EZ HOMOLOGACIJI TIPO ▲ VOZILA
(Vozilo)

Pečat nadležnog
tijela

Izjava o:

- homologaciji (¹)
- dopuni homologacije (¹)
- odbijanju homologacije (¹)

za tip vozila s obzirom na Direktivu 92/23/EEZ.

Broj ►(¹) EZ homologacije tipa▲: Broj dopune:

ODJELJAK I.

0. **Opći podaci**

- 0.1. Marka (trgovački naziv proizvođača):
.....
- 0.2. Trgovački opis(-i):
.....
- 0.3. Način identifikacije tipa, ako je oznaka postavljena na vozilu (b):
.....
- 0.3.1. Mjesto te oznake:
- 0.4. Kategorija vozila (c):
- 0.5. Naziv i adresa podnositelja zahtjeva:
.....
- 0.6. Mjesto i način postavljanja propisanih pločica i natpisa:
.....
- 0.6.1. Na podvozju:
- 0.6.2. Na nadogradnji:
- 0.7. Adresa(-e) pogona za sklapanje:

^(¹) Nepotrebno prekrižiti.

Za bilješke, vidjeti Prilog Direktivi 70/156/EEZ kako je zadnje izmijenjena Direktivom 87/403/EEZ.

▼B

ODJELJAK II.

1. **Dodatni podaci**

- 1.1. Priložen je popis, koji je priredio proizvođač vozila, svih odgovarajućih varijanti (ako ih ima), tipa vozila i odgovarajućih guma koje se ugrađuju na njima. Opis guma mora sadržavati samo sljedeće podatke:
- oznaku veličine gume,
 - oznaku najmanje brzinske kategorije koja odgovara najvećoj konstrukcijskoj brzini,
 - najmanji indeks nosivosti koji odgovara najvećoj nosivosti osovine (podatak se navodi za svaku osovinu posebno, ako je na vozilo ugrađeno više od jedne veličine gume).
- 1.2. Kratak opis zamjenske gume za privremenu uporabu (prema potrebi):
- 1.2.1. Tehnička ustanova odgovorna za provedbu homologacijskih ispitivanja:
- 1.2.2. Datum izvještaja o ispitivanju:
- 1.2.3. Broj izvještaja o ispitivanju:
- 1.2.4. Razlozi za dopunu homologacije sastavnog dijela (ako je primjenjivo):
- 1.2.5. Primjedbe (ako postoje):
- 1.2.6. Mjesto:
- 1.2.7. Datum:
- 1.2.8. Potpis:
- 1.2.9. Priložen je popis dokumenata koji čine opisnu dokumentaciju za homologaciju sastavnog dijela, koji su pohranjeni pri tijelu za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa i koji se mogu dobiti na zahtjev.

▼B*PRILOG IV.***ZAHTEVI ZA VOZILA S OBZIROM NA UGRADBU NJIHOVIH GUMA**

1. DEFINICIJE

2. Za potrebe ove Direktive:

2.1. „*homologacija vozila*” znači homologacija tipa vozila s obzirom na njegove gume, uključujući zamjenske gume za privremenu uporabu;

2.2. „*tip vozila*” znači niz vozila koja se međusobno bitno ne razlikuju, za svaku inačicu tipa vozila, u onim bitnim značajkama koje bi mogle utjecati na oznaku veličine gume, oznaku brzinske kategorije ili na indeks nosivosti;

2.3. „*kotač*” znači cijeloviti kotač koji se sastoji od naplatka i diska kotača;

2.4. „*zamjenski kotač za privremenu uporabu*” znači kotač koji se razlikuje od uobičajenih kotača na tipu vozila;

2.5. „*jedinica*” znači sklop kotača i gume;

2.6. „*uobičajena jedinica*” znači jedinica koja se može ugraditi na vozilo za uobičajenu uporabu;

2.7. „*zamjenska jedinica*” znači jedinica koja je namijenjena kao zamjena za uobičajenu jedinicu u slučaju njezine neispravnosti. Zamjenska jedinica može biti jedna od ovih:

2.7.0. „*uobičajena zamjenska jedinica*” znači jedinica koja odgovara uobičajenoj jedinici tipa vozila;

2.7.1. „*zamjenska jedinica za privremenu uporabu*” znači jedinica koja se razlikuje od uobičajenih jedinica tipa vozila s obzirom na njihove osnovne značajke (npr. oznaku veličine guma, funkcionalne dimenzije, uvjete uporabe i strukture). Namijenjena je za privremenu uporabu pod ograničavajućim uvjetima. Zamjenska jedinica za privremenu uporabu može pripadati nekoj od sljedećih kategorija:

2.7.1.1. kategorija 1

jedinica koja se sastoji od kotača, koji je sukladan kotaču uobičajene jedinice, i gume koja se od uobičajene gume razlikuje po osnovnim značajkama (npr. dimenzije, struktura);

2.7.1.2. kategorija 2

jedinica koja se sastoji od kotača i gume, pri čemu se oboje razlikuju od uobičajene jedinice po osnovnim značajkama, i koja se stavlja u vozilo s gumom napuhanim do tlaka određenog za privremenu uporabu;

2.7.1.3. kategorija 3

jedinica koja se sastoji od uobičajenog kotača i gume koja se po osnovnim značajkama razlikuje od uobičajene gume, i koja se stavlja u vozilo s presavijenom gumom koja nije napuhana;

2.7.1.4. kategorija 4

jedinica koja se sastoji od kotača i gume pri čemu se oboje razlikuju od uobičajene jedinice po osnovnim značajkama, i koja se stavlja u vozilo s presavijenom gumom koja nije napuhana;

▼B

- 2.8. „najveća masa“ znači najveća vrijednost koju je proizvođač odredio kao najveću tehničku masu vozila;
- 2.9. „najveće opterećenje osovine“ znači najveća vrijednost koju je proizvođač odredio kao tehnički dopušteno za ukupnu uspravnu silu između površina dodira guma odgovarajuće osovine i podloge, i rezultat je dijela mase vozila koju nosi ta osovinu. Zbroj opterećenja osovine može biti veći od vrijednosti koja odgovara najvećoj masi vozila;
- 2.10. „funkcionalne dimenzije“ znači dimenzije koje proizlaze iz oznake veličine kotača i/ili guma (npr. promjer, širina, odnos oblika) i ugradbe kotača na vozilo (npr. dubina nalijeganja);
- 2.11. „najveća konstrukcijska brzina“ znači najveća brzina dopuštena za tip vozila, uključujući dopuštena odstupanja za provjeru sukladnosti serijske proizvodnje.

3. ZAHTJEVI ZA VOZILA S OBZIROM NA UGRADBU NJIHOVIH GUMA

3.1. **Opći zahtjevi**

▼M1

- 3.1.1. U skladu s odredbama odjeljka 3.7.4., svaka guma ugrađena na vozilo, uključujući prema potrebi zamjensku gumu, mora nositi oznaku EZ homologacije tipa, kako je određeno u odjeljku 4. Priloga I. ili oznaku homologacije tipa koja pokazuje sukladnost s UN/ECE Pravilnicima br. 30 ili 54. Homologacijske oznake prema UN/ECE pravilnicima smatraju se istovrijednima samo oznakama EZ homologacije dodijeljenima prema Prilogu II.

▼B

3.2. **Ugradba guma**

- 3.2.1. Sve gume ugrađene na vozilo, osim svih vrsta zamjenskih guma za privremenu uporabu, moraju biti iste strukture (vidjeti Prilog II. odjeljak 2.3.).
- 3.2.2. Sve gume ugrađene na istu osovinu moraju biti istoga tipa (vidjeti Prilog II. odjeljak 2.1.).
- 3.2.3. Prostor u kojem se okreće kotač mora omogućavati nesmetano gibanje s gumama najveće dopuštene veličine unutar graničnih položaja ovjesa i mehanizma za upravljanje koje je odredio proizvođač.

3.3. **Nosivost**

- 3.3.1. U skladu s odredbama u točki 3.7., najveća je nosivost (vidjeti Prilog II. odjeljak 2.31.) svake gume, uključujući zamjensku gumu (ako postoji), s kojima je opremljeno vozilo:

3.3.1.1. u slučaju vozila s gumama istog tipa pojedinačne ugradbe: barem jednaka polovini najvećeg osovinskog opterećenja (vidjeti odjeljak 2.9.) najopterećenije osovine prema podacima proizvođača vozila za odgovarajuću osovinu;

3.3.1.2. u slučaju vozila s gumama različitih tipova pojedinačne ugradbe: barem jednaka polovini najvećeg osovinskog opterećenja (vidjeti odjeljak 2.9.), prema podacima proizvođača vozila, najopterećenije osovine;

3.3.1.3. u slučaju vozila s gumama za osobne automobile udvojene ugradbe: barem jednaka 0,27 puta najveće opterećenje osovine (vidjeti odjeljak 2.9.), prema podacima proizvođača vozila, za odgovarajuću osovinu;

▼B

- 3.3.1.4. u slučaju vozila s gumama za gospodarska vozila udvojene ugradbe: barem jednaka 0,25 puta najveće opterećenje osovine (s obzirom na indeks nosivosti za udvojenu ugradbu), prema podacima proizvođača vozila, za odgovarajuću osovinu.

3.4. Moguća brzina

- 3.4.1. Svaka guma kojom je vozilo uobičajeno opremljeno mora imati oznaku brzinske kategorije (vidjeti Prilog II. odjeljak 2.29.), koja odgovara najvećoj brzini vozila (prema podacima proizvođača vozila) ili primijenjenoj kombinaciji opterećenja i brzine (vidjeti Prilog II. odjeljak 2.30.).

- 3.4.2. Prethodna odredba se ne primjenjuje za:

- 3.4.2.1. zamjenske kotače za privremenu uporabu na koje se odnosi odjeljak 3.8.;
- 3.4.2.2. vozila koja su uobičajeno opremljena uobičajenim gumama i povremenogumama za snijeg.

U tom slučaju oznaka brzinske kategorije za gume za snijeg mora odgovarati brzini koja je veća od najveće konstrukcijske brzine vozila (prema podacima proizvođača vozila) ili nije manja od 160 km/h (ili oboje).

Međutim, ako je najveća brzina vozila (prema podacima proizvođača vozila) veća od brzine koja odgovara oznaci brzinske kategorije guma za snijeg, mora biti na uočljivom mjestu u vozilu postavljen za vozača jasno vidljiv natpis s upozorenjem o najvećoj mogućoj brzini guma za snijeg.

3.5. Zamjenska guma

- 3.5.1. U slučaju kad je vozilo opremljeno zamjenskim kotačem, njegova guma mora biti:

- 3.5.1.1. istog tipa kao jedna od guma ugrađenih ili homologiranih za vozilo, ili

- 3.5.1.2. zamjenska guma za privremenu uporabu pogodna za uporabu na vozilu u bilo kojem položaju. Međutim, sa zamjenskom gumom za privremenu uporabu ne smije biti opremljeno ni jedno drugo vozilo osim vozila kategorije M₁.

- 3.5.2. Svako vozilo opremljeno zamjenskim kotačem za privremenu uporabu mora biti opskrbljeno dodatnim podacima koji su jasno i trajno postavljeni na zamjenskom kotaču za privremenu uporabu ili na vozilu u blizini zamjenskoga kotača ili u priručniku za vozača. Najmanje moraju sadržavati sljedeće podatke:

- 3.5.2.1. uputu da treba pažljivo voziti s ugrađenim kotačem za privremenu uporabu i čim prije ugraditi uobičajeni kotač;

- 3.5.2.2. izjavu da vozilo ne smije voziti s istodobno ugrađenim više od jednoga zamjenskog kotača za privremenu uporabu;

- 3.5.2.3. jasnu oznaku tlaka u gumi zamjenskog kotača za privremenu uporabu, koji je odredio proizvođač vozila;

- 3.5.2.4. za vozila koja su opremljena zamjenskim jedinicama za privremenu uporabu kategorije 3 ili kategorije 4, opis postupka puhanja gume na tlak, koji je određen za privremenu uporabu, pomoću naprave koja je navedena u odjeljku 3.6.;

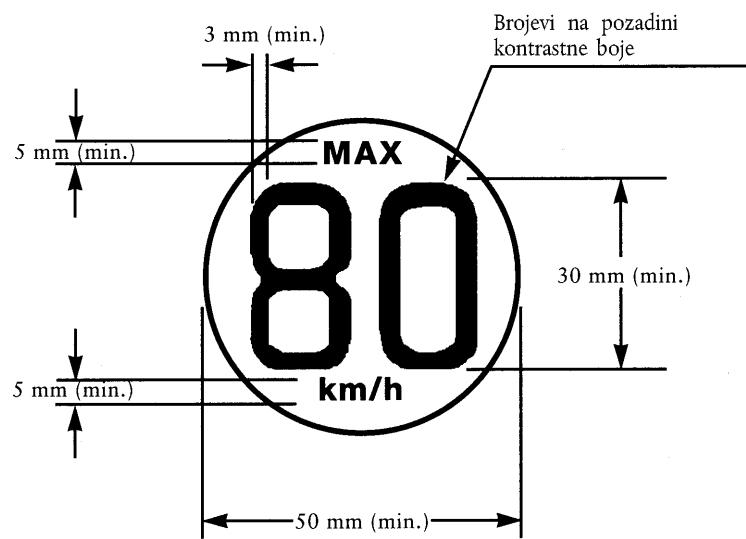
3.6. Naprava za puhanje zamjenske gume za privremenu uporabu:

- 3.6.1. ako je vozilo opremljeno zamjenskim kotačem za privremenu uporabu kategorije 3. ili 4., u vozilu mora biti naprava s kojom se može guma napuhati najviše za pet minuta na tlak koji je određen za privremenu uporabu.

▼B**3.7. Posebni slučajevi**

- 3.7.1. U slučaju prikolica kategorija O₁ i O₂ čija je putna brzina ograničena na 100 km/h ili manje, opremljenih pojedinačno ugradenim gumama za osobne automobile, najveća nosivost svake gume mora biti barem jednaka umnošku faktora 0,45 i najveća masa najopterećenije osovine prema podacima proizvođača prikolice. Za udvojenu ugradbu guma, taj faktor je 0,24.
- 3.7.2. U slučaju posebnih vozila koja su opremljena gumama za gospodarska vozila, ne primjenjuje se tablica „Promjena nosivosti u zavisnosti od brzine“ (vidjeti odjeljak 2.30. i Dodatak 8. Prilogu II.). U tim slučajevima se najveća nosivost, koja se provjerava prema najvećim opterećenjima osovine (vidjeti odjeljke 3.3.1.2. i 3.3.1.4. ovog Priloga), određuju iz umnoška nosivosti, koja odgovara indeksu nosivosti, i odgovarajućeg koeficijenta koji odgovara tipu vozila za uobičajenu uporabu, ali ne s najvećom konstrukcijskom brzinom vozila. U tim se slučajevima odjeljak 3.4.1. ovog Priloga ne primjenjuje. Odgovarajući koeficijenti su:
- 3.7.2.1. 1,10 u slučaju vozila kategorije M₃, kad se u vozilu voze putnici koji stoje i radna mu brzina ne prelazi 60 km/h. Države članice mogu radi rada vozila dopustiti povećanje brzine na 80 km/h;
 - 3.7.2.2. 1,15 za takva vozila (M₃), kad su namijenjena za uporabu na cestama u naseljima s čestim zaustavljanjima;
 - 3.7.2.3. 1,10 za komunalna vozila kategorije N, koja se upotrebljavaju pri malim brzinama na kratkim razdaljinama na gradskim i prigradskim cestama, poput vozila za čišćenje ceste ili odvoz otpadaka.
 - 3.7.3. Kad motorno vozilo M₁ vuče prikolicu, može biti prekoračena najveća nosivost zbog dodatnoga opterećenja na vučnoj spojnici, ali ne više od 15 %, pod uvjetom da je radna brzina ograničena na 100 km/h, ili manje i da je tlak u gumama povećan najmanje za 0,2 bara.
 - 3.7.4. U slučaju vozila koje je opremljeno gumama, koje nisu gume za osobne automobile i zbog posebnih uvjeta uporabe (npr. gume za poljoprivredne strojeve, gume za industrijska teretna vozila, gume za motocikle) ne primjenjuju se odredbe Priloga II. ako tijelo za homologaciju smatra da ugrađene gume mogu ispunjavati takve uvjete uporabe vozila.
- 3.8. **Specifikacije za zamjenske kotače za privremenu uporabu**
- 3.8.1. Brzinska kategorija svake zamjenske gume za privremenu uporabu mora biti barem 120 km/h. (oznaka brzinske kategorije L).
- 3.8.2. Kad je na vozilo ugrađen kotač za privremenu uporabu, na njegovoj vanjskoj strani mora biti posebna boja ili obojeni uzorak, koji se jasno razlikuje od boje (boja) uobičajenih jedinica. Kad je moguće postaviti poklopac na zamjensku jedinicu za privremenu uporabu, to ne smije zaklanjati posebnu boju ili obojeni uzorak.
- 3.8.3. Oznaka upozorenja za najveću brzinu mora biti trajno postavljena na vidno mjesto na vanjskoj strani kotača u skladu sa prikazom ispod:

▼B

omjer – puna veličina (1:1)

▼M1*PRILOG V.***EMISIJA BUKE OD KOTRLJANJA GUMA****1. PODRUČJE PRIMJENE**

Ovaj Prilog primjenjuje se na EZ homologaciju guma, kao sastavnih dijelova, s obzirom na emisiju buke od kotrljanja guma.

2. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Priloga primjenjuju se definicije iz Priloga II., osim definicije iz odjeljka 2.1. koja glasi:

2.1. „Tip gume“

označava, u odnosu na homologaciju prema ovom Prilogu (emisija buke od kotrljanja guma), niz guma koji se sastoji od popisa oznaka veličine gume (vidjeti odjeljak 2.17. Priloga II.), imena marki i trgovackih oznaka i trgovackih opisa koji se ne razlikuju u sljedećim bitnim značajkama:

- imenu proizvođača,
- kategorizaciji guma (vidjeti odjeljak 2.4. ovog Priloga),
- strukturi gume (vidjeti odjeljak 2.1.4. Priloga II.),
- kategoriji uporabe (vidjeti odjeljak 2.1.3. Priloga II.)
- za razred guma C1: ojačane ili povišene nosivosti,
- uzorku gaznog sloja (vidjeti 2.3. opisnog dokumenta u Dodatku 3. Priloga I.).

Napomena: Utjecaj izmjena manjih pojedinosti gaznog sloja i konstrukcije gume na emisiju buke od kotrljanja treba odrediti pri provjeri sukladnosti proizvodnje.

Dodatno, primjenjuju se sljedeće definicije:

2.2. „Ime marke ili trgovacki opis“

označava identifikaciju gume, kako je odredio proizvođač gume. Ime marke može biti jednak imenu proizvođača i trgovacki opis može se poklapati s trgovackom oznakom.

2.3. „Emisija buke od kotrljanja“

označava buku koja nastaje pri kotrljanju guma na mjestu dodira s površinom ceste.

2.4. Za potrebe ovog Priloga primjenjuje se sljedeća razredba:

gume razreda C1 gume za osobne automobile (vidjeti odjeljak 2.32. Priloga II.);

gume razreda C2 gume za gospodarska vozila (vidjeti odjeljak 2.33. Priloga II.) s indeksom nosivosti pri pojedinačnoj ugradbi ≤ 121 i oznakom brzinske kategorije \geq ,N' (vidjeti odjeljak 2.29.3. Priloga II.);

gume razreda C3 gume za gospodarska vozila (vidjeti odjeljak 2.33. Priloga II.) s indeksom nosivosti pri pojedinačnoj ugradbi ≤ 121 i oznakom brzinske kategorije \leq ,M' (vidjeti odjeljak 2.29.3. Priloga II.) ili gume za gospodarska vozila (vidjeti odjeljak 2.33. Priloga II.) s indeksom nosivosti pri pojedinačnoj ugradbi ≥ 122 .

▼M1

3. OZNAČIVANJE

3.1. Osim oznaka koje su propisane u odjeljku 4. Priloga I. i odjeljku 3. Priloga II., gume moraju imati sljedeće oznake:

- 3.1.1. naziv proizvođača ili trgovčku oznaku; ime marke, trgovčki opis ili trgovčku oznaku.

4. ZAHTJEVI ZA EMISIJU BUKE OD KOTRLJANJA GUMA

4.1. Opći zahtjevi

Komplet od četiri gume iste oznake veličine i istog uzorka gumnog sloja koji predstavlja određeni niz guma mora se dostaviti na ispitivanje razine emisije buke od guma pri kotrljanju, postupkom koji je propisan u Dodatku 1.

4.2. Vrijednosti razine buke određene u skladu s odjeljkom 4.5. Dodatka 1. ne smiju prekoračiti sljedeće granice:

- 4.2.1. Gume razreda C1, prema nazivnoj širini gume (vidjeti odjeljak 2.17.1.1. Priloga II.) s kojom je provedeno ispitivanje:

		Granične vrijednosti u dB(A)		
Razred gume	Nazivna širina (mm)	A	B (¹)	C (¹) (²)
C1a	≤ 145	72 (*)	71 (*)	70
C1b	> 145 ≤ 165	73 (*)	72 (*)	71
C1c	> 165 ≤ 185	74 (*)	73 (*)	72
C1d	> 185 ≤ 215	75 (**)	74 (**)	74
C1e	> 215	76 (***)	75 (***)	75

(*) Granične vrijednosti u stupcu A vrijede do 30. lipnja 2007.;
Granične vrijednosti u stupcu B vrijede od 1. srpnja 2007.

(**) Granične vrijednosti u stupcu A vrijede do 30. lipnja 2008.;
Granične vrijednosti u stupcu B vrijede od 1. srpnja 2008.

(***) Granične vrijednosti u stupcu A vrijede do 30. lipnja 2009.;
Granične vrijednosti u stupcu B vrijede od 1. srpnja 2009.

(¹) Samo indikativne vrijednosti. Konačne vrijednosti ovise o izmjenama Direktive nakon izvješća koje se zahtijeva u članku 3. stavku 2. Direktive 2001/43/EZ.

(²) Granične vrijednosti u stupcu C ishod su izmjena Direktive nakon izvješća koje se zahtijeva u članku 3. stavku 2. Direktive 2001/43/EZ.

4.2.1.1. Za ojačane gume (ili gume povišene nosivosti) (vidjeti odjeljak 3.1.8. Priloga II.), granične vrijednosti iz odjeljka 4.2.1. moraju biti uvećane za 1 dB(A).

4.2.1.2. Za gume koje su po vrsti uporabe „posebne“ (vidjeti odjeljak 2.1.3. Priloga II.), granične vrijednosti iz odjeljka 4.2.1. moraju biti uvećane za 2 dB(A).

4.2.2. Gume razreda C2, prema vrsti uporabe (vidjeti odjeljak 2.1.3. Priloga II.) niza guma:

Kategorija uporabe	Granična vrijednost, izražena u dB(A)
uobičajena	75
za snijeg	77
posebna	78

4.2.3. Gume razreda C3, prema vrsti uporabe (vidjeti odjeljak 2.1.3. Priloga II.) niza guma:

▼M1

Kategorija uporabe	Granična vrijednost, izražena u dB(A)
običajena	76
za snijeg	78
posebna	79

▼M1*Dodatak 1.***POSTUPAK MJERENJA RAZINE BUKE METODOM „PRAZNOG HODA“****0. Uvod**

Ovaj postupak sadrži specifikacije za mjerne instrumente, uvjete mjerjenja i mjernu metodu, sa svrhom određivanja razine buke koju proizvodi komplet guma ugrađenih na ispitno vozilo koje vozi velikom brzinom po cesti propisane površine. Najveća razina zvučnog tlaka se mjeri mikrofonima postavljenim uz ispitnu stazu, kad vozilo prolazi s isključenim motorom; konačni rezultat za referentnu brzinu dobije se iz analize linearnom regresijom. Tako dobiveni rezultati ne mogu se povezati s bukom guma izmjerrenom pri ubrzaju korištenjem motora ili pri usporenju kočenjem.

1. Mjerni instrumenti**1.1. Mjerenje zvuka**

Mjerilo zvuka ili istovrijedni mjerni sustav, uključujući zaštitu protiv vjetra koju je preporučio proizvođač, moraju barem zadovoljavati zahtjeve za mjerila tipa 1. u skladu s publikacijom IEC 60651, drugo izdanje.

Mjerenje se mora provesti uporabom frekvencijskog filtra A ili vremenskog filtra F.

Kad se upotrebljava mjerni sustav s periodičnim pokazivanjem razine zvuka filtrom A, mjerjenja treba provoditi u vremenskim razmacima koji nisu veći od 30 ms.

1.1.1. Umjeravanje

Na početku i na kraju svakog niza mjerjenja, cijeli mjerni sustav treba provjeriti kalibratorom zvuka koji ispunjava zahtjeve za kalibratora zvuka barem razreda točnosti 1 u skladu s normom IEC 942:1988. Razlika između očitanih vrijednosti dviju uzastopnih provjera, bez ikakvog dodatnog namještanja, mora biti jednaka ili manja od 0,5 dB. Ako je ta vrijednost prekoračena, rezultati mjerjenja dobiveni nakon prethodne provjere koja je zadovoljavala moraju se odbaciti.

1.1.2. Usklađenost sa zahtjevima

Usklađenost kalibratora zvuka sa zahtjevima norme IEC 60942:1988 mora se provjeravati jednom godišnje, a usklađenost cijelog mjernog sustava sa zahtjevima norme IEC 60651:1979/A1:1993, drugo izdanje, mora se provjeravati najmanje dva puta godišnje u laboratoriju koji je ovlašten za provođenje umjeravanja prema odgovarajućim normama.

1.1.3. Položaj mikrofona

Mikrofon (ili mikrofoni) mora biti postavljen na razmaku $7,5 \pm 0,05$ m od referentne crte ispitne staze CC¹ (*Slika 1.*) i $1,2 \pm 0,02$ m iznad podloge. Njegova os najveće osjetljivosti mora biti vodoravna te okomita na putanju vozila (crta CC¹).

1.2. Mjerenja brzine

Brzina vozila mora se mjeriti s mjerilima točnosti ± 1 km/h, ili pak kad prednji kraj vozila pride do crte PP' (*Slika 1.*).

▼M1**1.3. Mjerenja temperature**

Mjerenja temperature zraka i površine ispitne staze su obvezna. Točnost uređaja za mjerenja temperature mora biti $\pm 1^{\circ}\text{C}$.

1.3.1. Mjerenja temperature zraka

Osjetilo temperature treba postaviti na mjesto koje nije u sjeni, blizu mikrofona, tako da je izloženo strujanju zraka i zaštićeno od izravnog sunčevog zračenja. Ta zaštita može se postići postavljanjem zaslona koji pravi sjenu ili slične naprave. Osjetilo se mora postaviti na visini od $1,2 \pm 0,1$ m iznad površine ispitne staze, tako da se na najmanju mjeru svede utjecaj toplinskog zračenja ispitne površine pri slabom strujanju zraka.

1.3.2. Mjerenja temperature površine ispitne staze

Osjetilo temperature treba postaviti na mjesto gdje je izmjerena temperatura reprezentativna za temperaturu ispitne staze, na kojem ne proizvodi smetnje pri mjerenu zvuka.

Ako se upotrebljava mjerilo s kontaktnim osjetilom temperature, treba između površine i osjetila nanijeti masu koja provodi toplinu kako bi se osigurao odgovarajući toplinski kontakt.

Ako se upotrebljava termometar na bazi isijavanja (pirometar), visinu treba odabrati tako da se osigura pokrivanje mernog područja s promjerom $\geq 0,1$ m.

1.4. Mjerenje vjetra

Naprava mora moći mjeriti brzinu vjetra s dopuštenim odstupanjem ± 1 m/s. Mjerenje treba izvršiti na visini mikrofona. Treba zapisati smjer vjetra u odnosu na smjer vožnje.

2. Uvjeti mjerena**2.1. Ispitni poligon**

Ispitni poligon mora biti sastavljen od središnje staze koju okružuje gotovo ravna ispitna površina. Dio za mjerjenje mora biti potpuno ravan; ispitna površina mora biti suha i čista za sva mjerena. Ispitna površina ne smije biti umjetno hlađena između ili prije ispitivanja.

Na ispitnom poligoni moraju biti ostvareni takvi uvjeti da slobodno zvučno polje između izvora zvuka i mikrofona ima prigušenje unutar 1 dB(A). Smatra se da su ti uvjeti zadovoljeni ako na udaljenosti 50 m od središta dijela za mjerjenja nema velikih objekata koji odbijaju zvuk, kao što su ograde, stijene, mostovi ili zgrade. Površina ispitne staze i dimenzije ispitnog poligona moraju biti u skladu s Dodatkom 2. ovog Priloga.

Na središnjem dijelu, s polumjerom od najmanje 10 m, ne smije biti prhkog snijega, visoke trave, rasute zemlje, pepela ili sličnog materijala. U blizini mikrofona ne smije biti nikakvih zapreka koje bi mogle utjecati na zvučno polje i ne smije biti osoba između mikrofona i izvora zvuka. Mjeritelj koji provodi mjerjenje i osobe koje sudjeluju u mjerenu moraju biti u takvom položaju da ne utječu na pokazivanja mjernih uređaja.

2.2. Vremenski uvjeti

Mjerenja se ne smiju provoditi pri lošem vremenu. Treba isključiti mogućnost utjecaja udara vjetra na rezultate. Ispitivanje se ne smije provoditi ako brzina vjetra, na visini mikrofona, prelazi 5 m/s.

Mjerenja se ne smiju provoditi kad je temperatura zraka ispod 5°C ili iznad 40°C , ili ako je temperatura površine ispitne površine ispod 5°C ili iznad 50°C .

▼M1**2.3. B u k a o k o l i š a**

Razina buke okoliša (uključujući moguću buku vjetra) mora biti barem 10 dB(A) ispod razine izmjerene buke od kotrljanja guma. Na mikrofon se može postaviti odgovarajuća zaštita protiv vjetra, pod uvjetom da se uzme u obzir njezin utjecaj na osjetljivost i značajke usmjerenosti mikrofona.

Mjerenja, na koja utječe vršna vrijednost zvuka, koja nije povezana sa značajkama opće razine buke guma, ne uzimaju se u obzir.

2.4. Z a h t j e v i z a i s p i t n o v o z i l o**2.4.1. O p ċ e n i t o**

Ispitno vozilo mora biti motorno vozilo koje je opremljeno s četiri pojedinačne gume na dvjema osovinama.

2.4.2. O p t e r e č e n j e v o z i l a

Vozilo mora biti opterećeno tako da su opterećenja ispitnih guma sukladna zahtjevima iz odjeljka 2.5.2.

2.4.3. R a z m a k o s o v i n a

Razmak osovine između dvije osovine na kojima su ugrađene ispitne gume razreda C1 mora biti manji od 3,50 m a za gume razreda C2 i C3 manji od 5 m.

2.4.4. M j e r e z a s m a n j i v a n j e u t j e c a j a v o z i l a n a m j e r e n j a r a z i n e z v u k a

Kako bi se osiguralo da konstrukcija ispitnog vozila nema značajan utjecaj na buku guma, treba poštovati sljedeće zahtjeve i preporuke.

Zahtjevi:

- (a) Ne smiju biti ugrađene zavjesice ni druge posebne naprave za sprečavanje prskanja ispod kotača;
- (b) U neposrednoj blizini guma i naplataka nije dopušteno dodavanje ni zadržavanje dijelova koji bi mogli zaslanjati emitiranu buku;
- (c) Namještenost kotača (usmjerenost, bočni nagib i uzdužni nagib) mora biti u potpunosti u skladu s preporukama proizvođača vozila;
- (d) Materijali koji upijaju zvuk ne smiju biti naknadno ugrađeni u kućištima kotača ni na donjoj strani nadogradnje;
- (e) Ovjes mora biti u takvom stanju da ne može prouzročiti neuobičajeno smanjenje razmaka od tla kad je vozilo opterećeno u skladu s ispitnim zahtjevima. Sustav za namještanje razine vozila, ako je ugrađen, mora biti namješten tako da razmak od tla tijekom ispitivanja odgovara razmaku od tla neopterećenog vozila.

Preporuke za izbjegavanje ometajućega zvuka:

- (a) Preporučuje se skidanje ili preinaka dijelova vozila koji bi mogli pridonositi smetnjama zvuka vozila. Takva skidanja ili preinake moraju biti zapisane u izvještu o ispitivanju;
- (b) Za vrijeme ispitivanja treba utvrditi jesu li kočnice potpuno otpuštenе da ne bi prouzročile buku od kočenja;
- (c) Treba utvrditi da električni ventilatori ne rade;
- (d) Stakla i pomični krov vozila moraju biti zatvoreni.

▼M1

2.5. Gume

2.5.1. *Općenito*

Na ispitno vozilo treba ugraditi četiri istovrsne gume istog tipa i iste skupine. U slučaju guma s indeksom nosivosti većim od 121 koje nisu predviđene za dvojnu ugradbu, dvije od tih guma istog tipa i iste skupine moraju se ugraditi na stražnju osovinu ispitnog vozila; na prednju osovinu moraju se ugraditi gume veličine koja odgovara opterećenju osovina koje su obrađene na najmanju dopuštenu dubinu profila, kako bi se, uz očuvanje dostatne razine sigurnosti, čim bolje smanjio utjecaj buke od kotrljanja guma. Zimske gume, koje u nekim državama članicama radi boljeg prijanjanja mogu biti opremljene čavlima, moraju se ispitati bez tih čavala. Gume s posebnim zahtjevima za ugradbu moraju biti ispitane sukladno tim zahtjevima (npr. smjer vrtnje). Prije početka vožnje, gume moraju imati punu dubinu žljebova gaznog sloja.

Gume treba ispitati na naplascima koje odobrava proizvođač gume.

2.5.2. *Opterećenja guma*

Ispitno opterećenje Q_t mora za svaku gumu na ispitnom vozilu iznositi 50 % do 90 % referentnog opterećenja Q_r , dok prosječno ispitno opterećenje $Q_{t,avr}$ mora za sve gume iznositi $75\% \pm 5\%$ referentnog opterećenja Q_r .

Opterećenje Q_r odgovara za sve gume referentnoj najvećoj masi, koja je određena s indeksom nosivosti gume. Kad se indeks nosivosti sastoji od dva broja, odijeljena kosom crtom (/), treba poštovati prvi broj.

2.5.3. *Tlak u gumama*

Svaka guma, ugrađena na ispitnom vozilu, mora imati ispitni tlak P_t , koji nije veći od referentnog tlaka P_r i koji je unutar sljedećih vrijednosti:

$$P_r(Q_t/Q_r)^{1.25} \leq P_t \leq 1,1 P_r(Q_t/Q_r)^{1.25}$$

gdje je P_r tlak, koji odgovara indeksu tlaka označenom na bočnoj stijenci gume.

Kod guma razreda C1 je referentni tlak P_r za „uobičajene“ gume 250 kPa, za „ojačane“ gume 290 kPa; najmanji ispitni tlak P_t mora iznositi 150 kPa.

2.5.4. *Pripreme prije ispitivanja*

Prije ispitivanja gume moraju biti „izvožene“ radi odstranjivanja krvžica smjese ili drugih karakterističnih uzoraka na gaznoj površini zaostalih od procesa lijevanja. Za to je uobičajeno potrebno približno 100 km uobičajene uporabe na cesti.

Gume treba ugraditi na ispitno vozilo u istom smjeru kotrljanja, koji su imale pri „izvoženju“.

Prije ispitivanja, gume treba zagrijati vožnjom pod ispitnim uvjetima.

3. **Postupak ispitivanja**3.1. *Opći uvjeti*

Pri svim mjerjenjima vozilo treba voziti ravno po ispitnoj stazi (AA' do BB') tako da je uzdužna središnja ravnina vozila čim bliže crti CC'.

Kad prednji dio ispitnog vozila dođe do crte AA', vozač mora postaviti ručicu mjenjača u neutralni položaj i isključiti motor. Ako ispitno vozilo proizvodi neuobičajenu buku (npr. od ventilatora ili zbog samozapaljenja), ispitivanje treba ponoviti.

▼M1**3.2. Vrsta i broj mjerjenja**

Najvišu razinu zvuka, izraženu u decibelima i utvrđenu s frekventnim filtrom A (dB(A)), treba mjeriti do prve decimalne pri gibanju vozila u praznom hodu između crti AA' i BB' (*Slika 1.* — prednji dio vozila na crtici AA', zadnji dio vozila na crtici BB'). Ta je vrijednost rezultat mjerjenja.

Na svakoj strani ispitnog vozila treba izvršiti najmanje četiri mjerjenja pri ispitnim brzinama manjim od referentne brzine, propisane u stavku 4.1. i najmanje četiri mjerjenja pri ispitnim brzinama većim od referentne brzine. Brzine moraju biti približno ravnomjerno raspoređene u rasponu brzina, određenom u stavku 3.3.

3.3. Ispitne brzine

Brzine ispitnog vozila moraju biti u sljedećem rasponu:

- i. od 70 km/h do 90 km/h za gume razreda C1 i C2;
- ii. od 60 km/h do 80 km/h za gume razreda C3.

4. Tumačenje rezultata

Mjerjenje ne vrijedi ako je između najveće vrijednosti i ostalih vrijednosti zabilježena neuobičajena razlika.

4.1. Određivanje rezultata ispitivanja

Referentna brzina V_{ref} koja se upotrebljava za određivanje konačnog rezultata je:

- i. 80 km/h za gume razreda C1 i C2;
- ii. 70 km/h za gume razreda C3.

4.2. Regresijska analiza mjerjenja buke

Razina buke guma pri kotrljanju (bez ispravka temperature) L_R u dB(A) određuje se regresijskom analizom prema sljedećoj formuli:

$$L_R = \bar{L} - a \cdot \bar{v}$$

gdje je:

, \bar{L} ' srednja vrijednost izmjerjenih razina buke L_i u dB(A):

$$\bar{L} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n L_i$$

, n ' je broj mjerjenja ($n \geq 16$)

, \bar{v} ' je srednja vrijednost logaritama brzine v_i :

$$\bar{v} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n v_i$$

sa

$$v_i = \lg(v_i / V_{ref})$$

, a ' je nagib regresijske crte u dB(A):

$$a = \frac{\sum_{i=1}^n (v_i - \bar{v})(L_i - \bar{L})}{\sum_{i=1}^n (v_i - \bar{v})^2}$$

▼M1**4.3. Ispravak temperature**

Za gume razreda C2, konačni rezultat treba svesti na referentnu temperaturu ispitne površine θ_{ref} primjenom ispravljene temperature prema sljedećoj formuli:

$$L_R(\theta_{ref}) = L_R(\theta) + K(\theta_{ref} - \theta)$$

gdje je θ izmjerena temperatura ispitne površine,

$$\theta_{ref} = 20^\circ\text{C}.$$

Za gume razreda C1, koeficijent K iznosi – 0,03 dB(A)/°C ako je $\theta > \theta_{ref}$ a K iznosi – 0,06 dB(A)/°C ako je $\theta < \theta_{ref}$

Za gume razreda C2 koeficijent K iznosi – 0,02 dB(A)/°C.

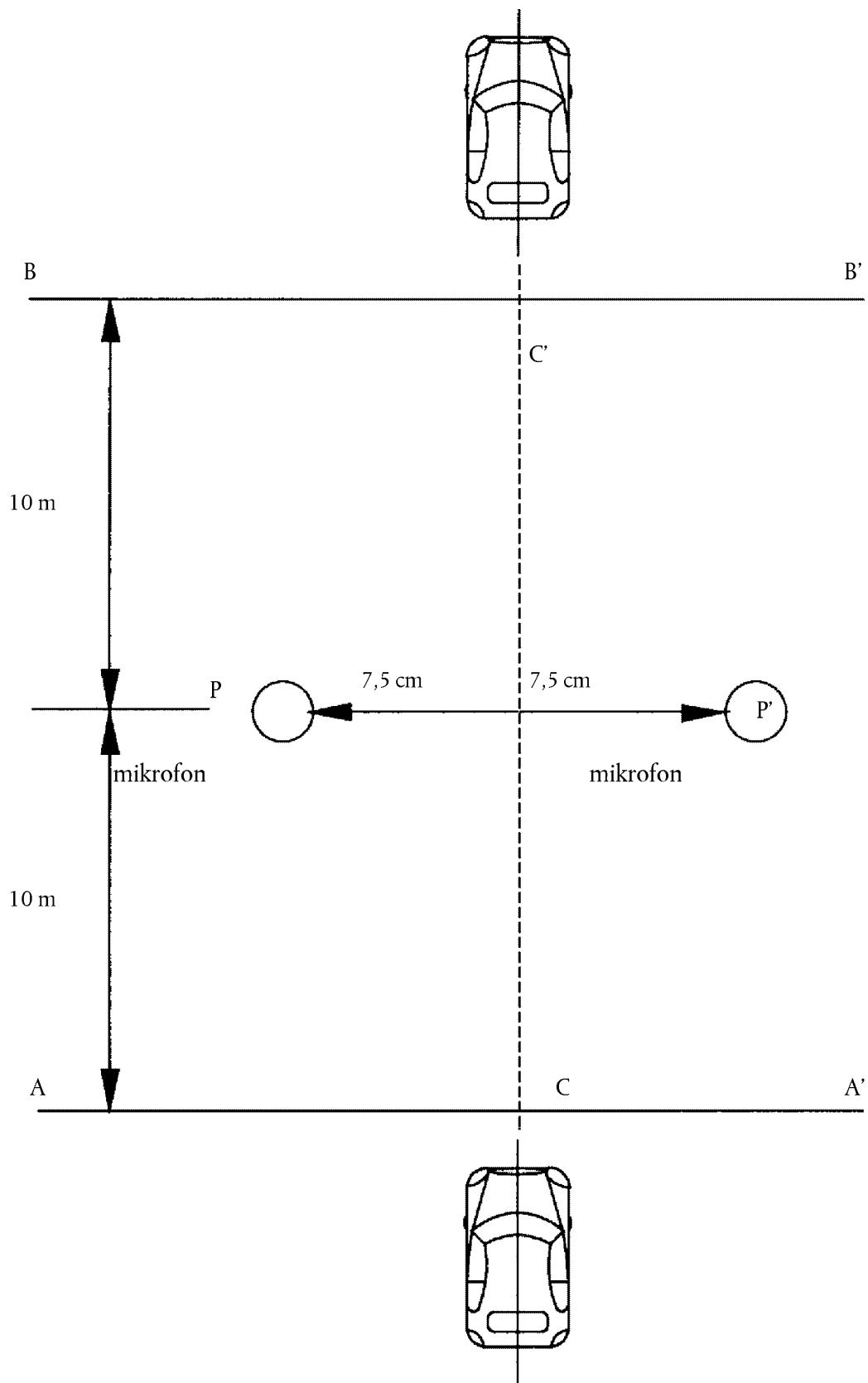
Ako odstupanja izmjerene temperature ispitne površine pri svim mjerljima, potrebnim za određivanje razine buke jednog kompletka guma, nisu veća od 5 °C, ispravak temperature prema opisanom postupku može se izvršiti samo na zadnju zabilježenu vrijednost razine buke od kotrljanja guma, pri čemu treba upotrijebiti aritmetičku sredinu izmjerjenih temperatura. U protivnom, treba ispraviti svaku izmjerenu vrijednost buke L_i uporabom temperature izmjerene za vrijeme mjerjenja buke.

Za gume razreda C3 ne vrši se ispravak temperature.

- 4.4.** Radi uzimanja u obzir moguće netočnosti mjerila, rezultate iz odjeljka 4.3. treba umanjiti za 1 dB(A).
- 4.5.** Konačni rezultat razine buke guma s ispravkom temperature u dB(A) treba zaokružiti na najmanju cijelu nižu vrijednost.

▼M1

Slika 1.
Položaj mikrofona pri mjerenu

▼M1*Dodatak 2.***IZVJEŠĆE O ISPITIVANJU**

Izvješće o ispitivanju mora uključivati sljedeće podatke:

- (a) vremenske uvjete, uključujući temperaturu zraka i ispitne površine za svako ispitivanje;
- (b) datum i postupak provjere sukladnosti ispitne površine s normom ISO 10844:1994;
- (c) širinu ispitnog naplatka;
- (d) podatke o gumi: proizvođač, zaštitni znak, trgovачka oznaka, veličina, indeks nosivosti, referentni tlak;
- (e) opis ispitnog vozila i razmak osovina;
- (f) ispitno opterećenje gume Q_t , izraženo u N i postotak referentnog opterećenja Q_r za svaku ispitnu gumu, prosječno ispitno opterećenje $Q_{t,avr}$ izraženo u N i u postocima referentnog opterećenja Q_r ;
- (g) tlak u hladnim gumama u kPa za svaku ispitnu gumu;
- (h) ispitne brzine, kad vozilo prelazi crtu PP',
- (i) najviše razine buke, određene s filtrom A za svaki ispitni ciklus i za svaki mikrofon;
- (j) rezultat ispitivanja L_R : razina buke, s ispravkom temperature (prema potrebi), određena s filtrom A u decibelima, pri referentnoj brzini, zaokruženo na najbliži niži cijeli broj;
- (k) nagib pravca regresije.

▼M1*PRILOG VI.***SPECIFIKACIJE ZA ISPITNI POLIGON****1. Uvod**

Ovaj Prilog opisuje zahtjeve za fizikalne značajke i geometriju staze za ispitivanje. Ovi zahtjevi, koji se temelje na posebnoj normi⁽¹⁾ opisuju zahtijevane fizikalne značajke i postupke ispitivanja tih značajki.

2. Zahtijevane značajke površine

Smatra se da je površina sukladna toj normi ako tekstura i sadržaj šupljina ili izmjereni koeficijent apsorpcije zvuka zadovoljavaju sve zahtjeve iz odjeljaka 2.1. do 2.4. i ako su zadovoljeni projektni zahtjevi (odjeljak 3.2.).

2.1. Sadržaj zaostalih šupljina

Sadržaj zaostalih šupljina (VC) u mješavini asfaltnog sloja ne smije biti veći od 8 %. Za postupak mjerjenja vidjeti odjeljak 4.1.

2.2. Koeficijent apsorpcije zvuka

Ako površina ne zadovolji s obzirom na sadržaj zaostalih šupljina, ista se može prihvati samo ako je koeficijent apsorpcije zvuka $\alpha \leq 0,10$. Za postupak mjerjenja, vidjeti odjeljak 4.2. Zahtjevi iz odjeljaka 2.1. i 2.2. zadovoljeni su, također, ako je izmjerena samo koeficijent apsorpcije zvuka i ako iznosi $\alpha \leq 0,10$.

Napomena: Najvažnija je značajka apsorpcija zvuka iako graditelji cesta najvažnijom značajkom smatraju sadržaj zaostalih šupljina. Međutim, apsorpcija zvuka iziskuje mjerjenje samo ako površina ne zadovoljava zahtjeve s obzirom na sadržaj zaostalih šupljina. To je opravdano zato što je sadržaj zaostalih šupljina povezan s visokom nesigurnošću u smislu mjerjenja i relevantnosti te bi površine moglo biti odbijene kao nekvalitetne ako se mjeri samo sadržaj zaostalih šupljina.

2.3. Dubina teksture

Dubina teksture površine (TD) mjerena volumetrijskom metodom (vidjeti odjeljak 4.3.) treba biti:

$$TD \geq 0,4 \text{ mm.}$$

2.4. Homogenost površine

Potrebno je poduzeti sve moguće mjere za osiguravanje što bolje homogenosti površine staze za ispitivanje. To uključuje teksturu i sadržaj šupljina, a pritom treba imati u vidu da ako je prilikom procesa obrade završnog sloja valjanjem došlo do efikasnijeg valjanja na jednom mjestu nego na drugom, tekstura površine može biti nejednaka te se također može pojaviti neujednačenost koja uzrokuje neravninе.

2.5. Periodičnost ispitivanja

U cilju provjere zadržava li površina sukladnost s obzirom na teksturu i sadržaj šupljina navedenih u ovom Dodatku, moraju se periodično provoditi ispitivanja površine u ovim vremenskim razmacima:

(a) Za sadržaj zaostalih šupljina (VC) ili apsorpciju zvuka (α):

⁽¹⁾ ISO 10844: 1994 Ako ISO bude definirao drukčiju ispitnu površinu, referentna norma bit će u skladu s tim izmijenjena.

▼M1

kad je površina nova;

ako površina zadovoljava zahtjeve kao kad je nova, nije potrebno daljnje ispitivanje. Ako ne zadovoljava kao kad je nova, ispitivanje se može provesti kasnije s obzirom da se površine s vremenom zapune i sabiju;

(b) Za dubinu teksture (TD):

kad je površina nova;

kad se počne ispitivati buka (napomena: tek nakon četiri tjedna od nanošenja završnog sloja);

svakih dvanaest mjeseci nakon toga.

3. Projektiranje ispitne površine

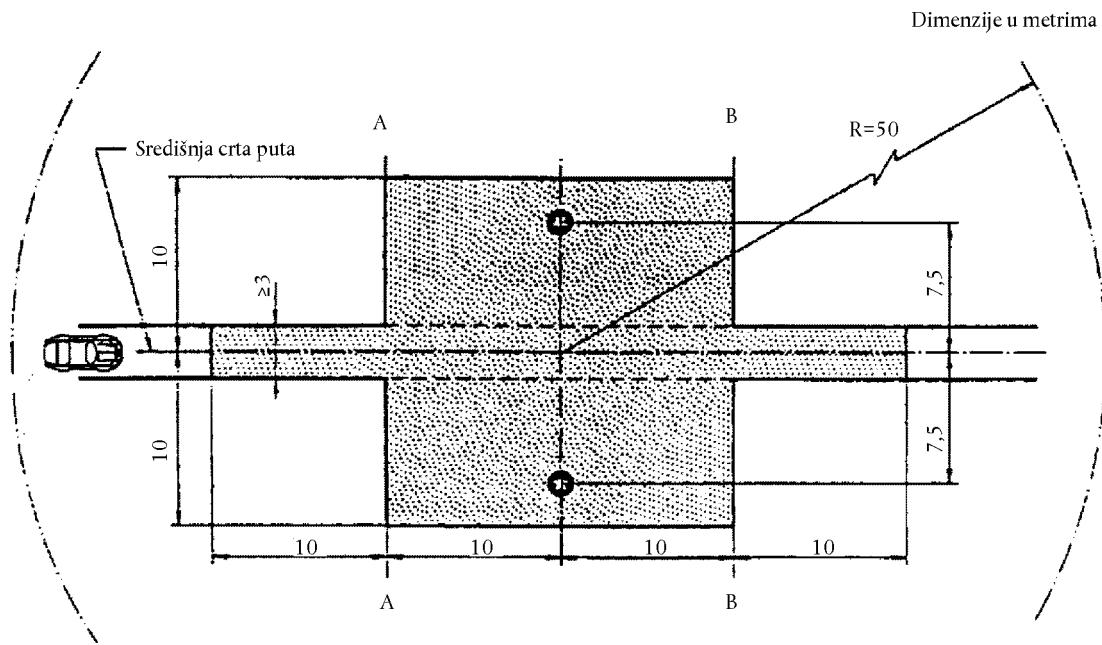
3.1. Površina

Pri projektiranju staze za ispitivanje važno je, kao minimalni zahtjev, osigurati da područje staze za ispitivanje po kojem voze vozila bude prekriveno propisanim materijalom i da bude prihvatljivih dimenzija, za sigurnu i jednostavnu vožnju. Zbog toga se zahtjeva da širina puta bude barem 3 m i da se put produljuje po 10 m s obje strane poligona, tj. iza crta označenih s AA i BB. Na Slici 1. tlocrtno su prikazani geometrija i dimenzije odgovarajućeg ispitnog poligona sa označenom najmanjom površinom koja se mora položiti i zbiti strojem s materijalom propisanim za stazu za ispitivanje. U skladu s odjeljkom 3.2. Dodatka 1. Priloga V., mjerenja treba provesti sa obje strane vozila. To se može izvesti tako da se postave dva mikrofona (po jedan sa svake strane staze) te da pri mjerenu vozilo vozi u jednom smjeru, ili da se postavi samo jedan mikrofon na jednoj strani staze i da vozilo vozi u dva smjera. Ako se primjeni druga metoda mjerjenja, tada se ne postavljaju posebni zahtjevi za stranu ispitne staze na kojoj nema mikrofona.

▼M1

Slika 1.

Minimalni zahtjevi za ispitni poligon
Osjenčani dio naziva se „ispitna površina”.

Legenda

Minimalno područje prekriveno ispitnom površinom ceste, tj. ispitna površina

Mikrofon (visina 1,2 m)

Napomena: Unutar ovog polumjera ne smiju se nalaziti veliki objekti koji odbijaju zvuk.

3.2. Projektiranje i priprema površine

3.2.1. Osnovni projektni zahtjevi

Ispitna površina mora ispunjavati četiri zahtjeva pri projektiranju:

3.2.1.1. Mora biti od kompaktnog asfalt betona.

3.2.1.2. Veličina zrna mora biti 8 mm (dopušteno je odstupanje od 6,3 mm do 10 mm).

3.2.1.3. Debljina sloja asfalt betona mora biti ≥ 30 mm.

3.2.1.4. Vezivo se mora izvesti čistim nemodificiranim bitumenom.

3.2.2. Smjernice za projektiranje

Kao smjernica za izvoditelja površine, krivulja granulometrijskog sastava agregata koja može dati tražene značajke prikazana je na Slici 2. U Tablici 1. dodatno su prikazane neke smjernice koje omogućavaju postizanje poželjne teksture i trajnosti. Krivulja granulometrijskog sastava izražena je ovom formulom:

$$P (\% \text{ prolaza}) = 100 \times (d/d)1/2$$

u kojoj je:

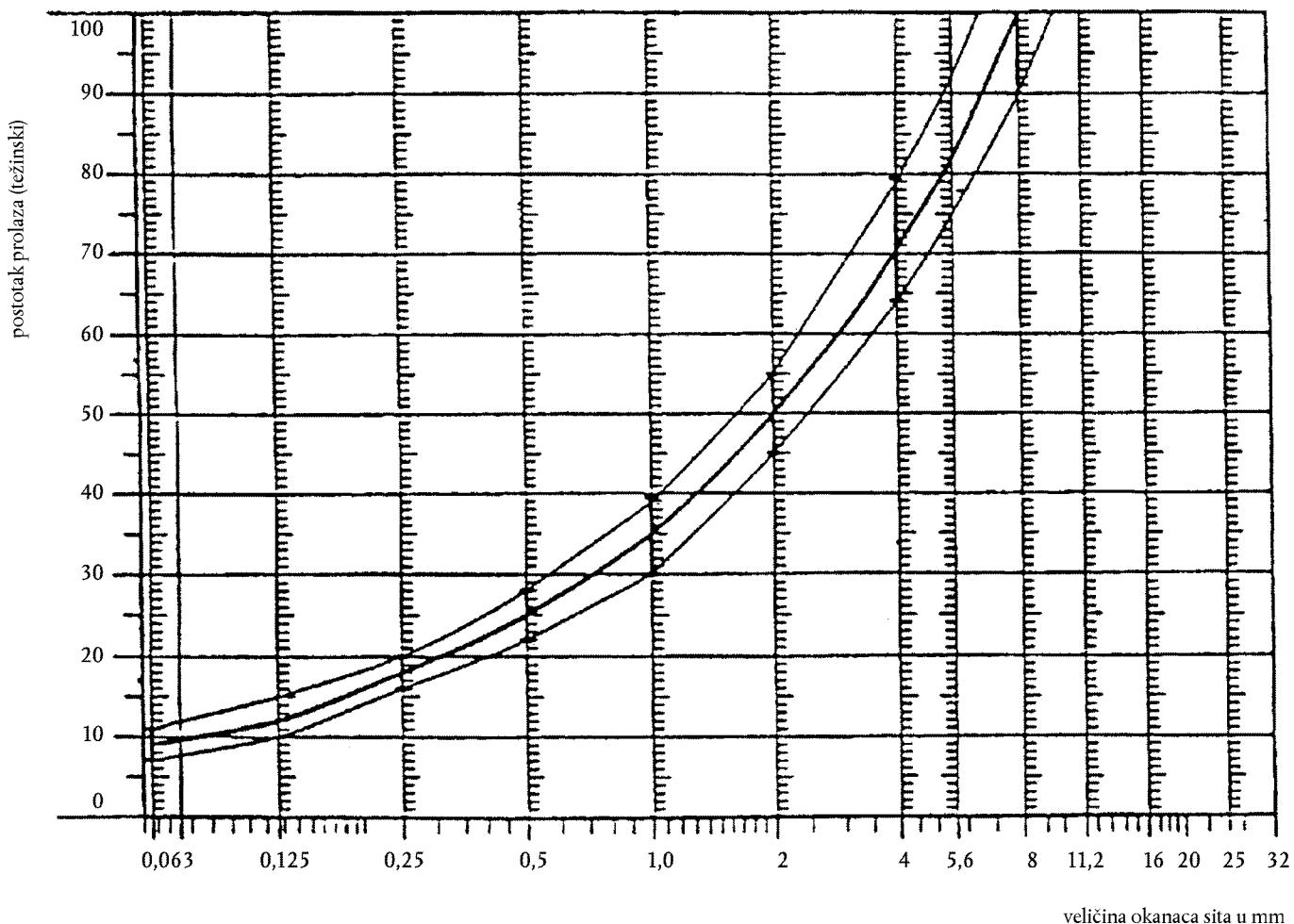
d = kvadratni otvor sita izražen u mm

$$\begin{aligned} d_{\max} &= 8 \text{ mm za srednju krivulju} \\ &= 10 \text{ mm za donju krivulju odstupanja} \\ &= 6,3 \text{ mm za gornju krivulju odstupanja} \end{aligned}$$

▼M1

Slika 2.

Krivilja granulometrijskog sastava agregata u mješavini asfalt betona s odstupanjima

Uz navedeno, daju se još sljedeće preporuke:

- Frakcija pijeska ($0,063 \text{ mm} < \text{veličina kvadratnog otvora sita} < 2 \text{ mm}$) mora sadržavati ne više od 55 % prirodnog pijeska i barem 45 % drobljenog pijeska;
- Gornji i donji nosivi sloj mora osigurati dobru stabilnost i ujednačenost u skladu s dobrim pravilima graditelja cesta;
- Kameni dio agregata (100 % drobljen) mora biti od materijala otpornog na drobljenje;
- Kameni dio agregata koji se upotrebljava u mješavini mora se isprati;
- Na završnu površinu ne smije se dodavati pijesak;
- Tvrdoća veziva izražena kao PEN vrijednost mora biti 40–60, 60–80 ili čak 80–100, ovisno o lokalnim klimatskim uvjetima. Pravilo je da se mora upotrebljavati što tvrde vezivo prema pravilu struke;
- Temperaturu smjese prije valjanja treba izabrati tako da se valjanjem tijekom izvedbe postigne zahtijevani sadržaj šupljina. U nastojanju za povećanjem vjerojatnosti zadovoljavanja zahtjeva iz odjeljaka 2.1. do 2.4., mora se analizirati kompaktnost ne samo ispravnim izborom temperature mješavine, već i odgovarajućim brojem prolazaka valjka te izborom valjka.

▼M1

Tablica 1.
Smjernice za projektiranje

	Željene vrijednosti		Dopuštena odstupanja
	U ukupnoj masi mješavine	U masi agregata	
Masa kamena, kvadratni otvor sita (SM) > 2 mm	47,6 %	50,5 %	± 5
Masa pijeska 0,063 < SM < 2 mm	38,0 %	40,2 %	± 5
Masa punila SM < 0,063 mm	8,8 %	9,3 %	± 2
Masa veziva (bitumen)	5,8 %		± 0,5
Najveća veličina zrna agregata	8 mm		6,3 - 10
Tvrdoča veziva	(vidjeti stavak 3.2.2. točku (f))		
Vrijednost poliranosti (VPK)	> 50		
Sabijenost, relativna po Marshallu	98 %		

4. Postupak ispitivanja**4.1. Mjerjenje sadržaja zaostalih šupljina**

Za potrebe ovog mjerjenja treba uzeti uzorke jezgre sloja asfalta iz četiri različita mjesta na stazi za ispitivanje, jednako raspoređena u zoni ispitivanja između crta AA i BB (vidjeti Sliku 1.). Radi izbjegavanja nehomogenosti i neravnina na putanji kotača, uzorke ne bi trebalo uzimati u zoni putanja kotača već u njezinoj blizini. Najmanje dva uzorka treba uzeti u blizini putanje kotača i jedan uzorak (najmanje) na sredini razmaka između putanja kotača i položaja svakog mikrofona.

Ako postoji sumnja da nisu ispunjeni uvjeti homogenosti površine (vidjeti odjeljak 2.4.), uzorci se moraju uzeti iz više mjesta na ispitnoj površini.

Sadržaj zaostalih šupljina treba odrediti za svaki uzorak, zatim se mora izračunati srednja vrijednost svih uzoraka i usporediti sa zahtjevima iz odjeljka 2.1. Osim toga, ni jedan pojedinačni uzorak ne smije imati sadržaj šupljina veći od 10 %.

Projektant ispitne površine treba imati u vidu problem koji se može javiti ako se ispitna površina zagrijava cijevima ili žičanim električnim grijaćima i ako uzorke treba uzeti iz tog dijela površine. Takve instalacije treba pažljivo projektirati s obzirom na mesta budućih bušenja za uzorcima. Preporučuje se ostaviti nekoliko mjesta površine 200×300 mm na kojima nema cijevi niti električnih grijaća ili na kojima su oni postavljeni dovoljno duboko da se ne mogu oštetiti pri uzimanju uzoraka iz površinskog sloja.

4.2. Koeficijent apsorpcije zvuka

Koeficijent apsorpcije zvuka (uobičajeno rasprostiranje) mora se mjeriti metodom određivanja impedancije s cijevi prema postupku koji je dan u ISO 10534-1: „Akustika – Određivanje koeficijenta apsorpcije zvuka i impedancije metodom s cijevi“ (⁽¹⁾).

Isti zahtjevi za uzorke za ispitivanja vrijede kao i kod određivanja sadržaja zaostalih šupljina (vidjeti odjeljak 4.1.). Apsorpciju zvuka treba mjeriti u rasponu između 400 Hz i 800 Hz i u rasponu između 800 Hz i 1 600 Hz (barem u sredini frekvencija pojasa treće oktave) te

(¹) Još nije objavljen.

▼M1

treba odrediti najveće vrijednosti za oba raspona tih frekvencija. Nakon toga, treba za konačan rezultat izračunani srednju vrijednost tih vrijednosti na svim uzorcima.

4.3. Volumetrijsko mjerjenje makroteksture

Za potrebe navedene norme, mjerjenja dubine teksture moraju se provesti najmanje na 10 mjeseta ravnomjerno raspoređenih duž putanje kotača na ispitnoj stazi te dobivenu srednju vrijednost treba usporediti s propisanom najmanjom dubinom teksture. Za opis postupka, vidjeti normu ISO 10844:1994.

5. Otpornost na starenje i održavanje

5.1. Utjecaj starenja

Slično kao kod drugih cestovnih površina, treba očekivati da se razina buke od kotrljanja guma izmjerena na ispitnoj površini može lagano povećati u razdoblju od prvih 6 do 12 mjeseci nakon izrade.

Površina neće postići propisane značajke prije nego što prođu četiri mjeseca od njezine izrade. Utjecaj starenja na buku pri vožnji od teretnih vozila općenito je manji nego od osobnih automobila.

Otpornost na starenje uglavnom je odredena poliranjem i sabijanjem zbog vožnje vozila po toj površini. To se mora redovno provjeravati kako je navedeno u odjeljku 2.5.

5.2. Održavanje površine

S površine se moraju odstraniti kamenčići i prašina koji bi mogli značajno smanjiti dubinu teksture. U državama sa zimskim podnebljem za odstranjanje leda ponekad se upotrebljava sol za posipavanje. Sol može privremeno ili čak trajno izmijeniti površinu tako da poveća buku pa zato nije preporučljiva.

5.3. Ponovno prekrivanje ispitne površine

Pri ponovnom prekrivanju ispitnu površinu, u pravilu je potrebno prekriti novim slojem samo stazu za ispitivanje (širine 3 m, vidjeti Sliku 1.) po kojoj voze vozila, pod uvjetom da preostala ispitna površina zadovoljava zahtjeve za sadržaj zaostalih šupljina ili apsorpcije zvuka, kad se izvrši njihovo mjerjenje.

6. Dokumentacija o stazi za ispitivanje i na njoj provedenim ispitivanjima

6.1. Dokumentacija o stazi za ispitivanje

Sljedeći podaci moraju biti navedeni u dokumentu koji opisuje ispitnu površinu:

6.1.1. Lokacija ispitne površine.

6.1.2. Tip veziva, tvrdoća veziva, tip agregata, najveća teorijska gustoća asfalt betona (DR), debljina pokrivnog sloja i krivulja granulacije određeni na uzorcima iz ispitne staze.

6.1.3. Metoda sabijanja (npr. tip valjka, masa valjka, broj prolaza).

6.1.4. Temperatura mješavine, temperatura okolnog zraka i brzina vjetra za vrijeme asfaltiranja.

6.1.5. Datum kada je nanesen završni sloj te izvođač.

6.1.6. Svi ili barem posljednji rezultat ispitivanja koji sadrži:

6.1.6.1. sadržaj šupljina svakog pojedinog uzorka;

6.1.6.2. mjesta na ispitnoj površini iz kojih su uzeti uzorci za mjerjenje šupljina;

▼M1

- 6.1.6.3. koeficijent apsorpcije zvuka svakog uzorka (ako je mjerен). Navesti rezultate za svaki uzorak i za svaki raspon frekvencija te ukupnu srednju vrijednost;
- 6.1.6.4. mjesta na ispitnoj površini iz kojih su uzeti uzorci za mjerjenje apsorpcije zvuka;
- 6.1.6.5. dubinu teksture, uključujući broj ispitivanja i standardnu devijaciju;
- 6.1.6.6. ustanovu odgovornu za ispitivanja prema odjeljcima 6.1.6.1. i 6.1.6.2. i tip ispitne opreme;
- 6.1.6.7. datum ispitivanja i datum kada su uzeti uzorci iz staze za ispitivanje.

6.2. Dokumentacija o ispitivanjima buke vozila provedenih na ispitnoj stazi

U dokumentaciji koja opisuje ispitivanja buke vozila mora se navesti jesu li zadovoljeni svi zahtjevi ove norme, ili nisu. Pritom je potrebno navesti dokument u skladu s odjeljkom 6.1. u kojem su opisani rezultati koji to potvrđuju.